

Уругвайски кръг от Многостранните търговски преговори (1986 - 1994) - приложение 1 - приложение 1А - Споразумение за субсидиите и изравнителните мерки (СТО - ГАТТ 1994)

СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА СУБСИДИИТЕ И ИЗРАВНИТЕЛНИТЕ МЕРКИ

Страните членки с настоящото се споразумяват, както следва:

ЧАСТ I: ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Определение за субсидия

1.1. За целите на това споразумение следва да се приема, че има субсидия, в случай че:

а) 1) е налице финансова помощ от правителство или от какъвто и да било държавен или общински орган на територията на страна членка (наричана в това споразумение “правителство”), т.е. когато:

i) правителствената практика включва пряко предоставяне на средства (например безвъзмездни помощи, заеми и прехвърляне на дружествени дялове), потенциални преки трансфери на капитали или задължения (например гаранции по заеми);

ii) се пропуснат или не се съберат правителствени приходи, които иначе са дължими (например фискални стимули като данъчни кредити)¹;

iii) се предоставят от правителството стоки или услуги, различни от общата инфраструктура, или правителството закупува стоки;

iv) правителството заплаща вноски във фондове или упълномощава или възлага на частна организация да изпълнява една или повече от функциите, посочени в i), ii) и iii) по-горе, които обикновено се упражняват от

¹ В съответствие с разпоредбите на член XVI на ГАТТ (1994) (забележка към член XVI) и разпоредбите на приложения от I до III към това споразумение освобождаването на стока за износ от мита или такси, дължими за подобната стока, когато същата е предназначена за вътрешно потребление, или опрощаването на подобни мита и такси до суми, ненадвишаващи размера на натрупаните такива, не се счита за субсидия.

правителството и практиката не се отличава от обичайно следваната от правителствата практика;

или

а) 2) е налице каквато и да било форма на подпомагане на приходите или ценова подкрепа по смисъла на член XVI на ГАТТ 1994;

i

б) с това е реализирана изгода.

1.2. Субсидията така, както е определено в алинея 1, следва да бъде разглеждана съгласно разпоредбите на Част II, Част III или V, а в случай, че такава субсидия е специфична - в съответствие с разпоредбите на член 2.

Член 2

Специфичност

2.1. За да се определи дали една субсидия е, според дефинициите в член 1, алинея 1, специфична за определено предприятие или производство или за група предприятия или производства (наричани в това споразумение "определени предприятия") под юрисдикцията на предоставящия субсидията орган, се прилагат следните принципи:

а) Когато предоставящият субсидията орган или законодателството, съгласно което той действа, изрично ограничава достъпа на определени предприятия до субсидия, такава субсидия следва да се счита за специфична.

б) Когато предоставящият субсидията орган или законодателството, съгласно което той действа, установява обективни критерии или условия² за кандидатстването и размера ѝ, субсидията не трябва да има специфичност, при условие че възможността за предоставянето ѝ е автоматична и съответните критерии и условия се спазват стриктно. Критериите или условията трябва да бъдат ясно определени в закон, нормативна разпоредба или в друг официален документ, така че да бъде възможна тяхната проверка.

² Обективни критерии или условия в смисъла, в който се използват тук, означават критерии или условия, които са неутрални, не облагодетелстват определени предприятия за сметка на други и са икономически по характер и хоризонтални като приложение, като например брой на заетите лица или размер на предприятието.

в) В случай че, независимо от прилагането на принципите, посочени в подточки а) и б), субсидията е определена като неспецифична, но са налице основания да се счита, че тя може в действителност да е специфична, могат да бъдат взети предвид други фактори. Такива фактори са: използването на програма за субсидиране от ограничен брой определени предприятия, преобладаващото използване на субсидията от определени предприятия, предоставянето на непропорционално големи размери от субсидията на определени предприятия и начинът, по който е упражнена оперативната самостоятелност на предоставящия субсидията орган при вземането на решение за нейното предоставяне³. При прилагането на тази подточка следва да се има предвид степента на диверсификация на икономическите дейности под юрисдикцията на предоставящия субсидията орган, както и за продължителността на периода, през който е била провеждана програмата за субсидиране.

2.2. Субсидията, която е ограничена до определени предприятия, разположени в определен географски регион, под юрисдикцията на предоставящия субсидията орган, следва да се счита за специфична. За целите на това споразумение субсидията не се счита за специфична, ако се изразява в определяне или изменение на общо приложими данъчни ставки от компетентни власти на управление на всички нива.

2.3. За специфична следва да се счита всяка субсидия, която попада под разпоредбите на член 3.

2.4. Заключение за специфичност на субсидията съгласно разпоредбите на този член трябва да бъде ясно обосновано въз основа на положителни доказателства.

ЧАСТ II: ЗАБРАНЕНИ СУБСИДИИ

Член 3

Забрана

3.1. С изключение на предвиденото в Споразумението за селското стопанство по смисъла на член 1 следните субсидии следва да се считат за забранени:

а) субсидии, зависещи нормативно или фактически⁴ от осъществяването на

³ В това отношение в частност следва да се отчита информацията относно честотата, с която се отказват или одобряват молбите за предоставяне на субсидия и основанията за вземане на такова решение.

⁴ Този стандарт е изпълнен, когато фактите показват, че предоставянето на субсидия, което, без да зависи нормативно от извършването на износ, е всъщност свързано с действителен или очакван износ или с постъпления от износ. Самият факт, че се предоставя субсидия на

износ, включително тези, посочени в приложение I⁵, без значение дали самостоятелно или като едно от няколко други условия;

б) субсидии, зависещи от използването на местни стоки вместо на стоки от внос, без значение дали самостоятелно или като едно от няколко други условия.

3.2. Страна членка не може нито да предоставя, нито да поддържа субсидии, посочени в алинея 1.

Член 4

Оздравителни мерки

4.1. Винаги когато страна членка има основания да счита, че друга страна членка разрешава или предоставя забранена субсидия, тази страна членка може да поиска консултации с тази друга страна членка.

4.2. Искането за консултации съгласно алинея 1 следва да включва описание на наличните доказателства относно съществуването и характера на въпросната субсидия.

4.3. При искане за консултации съгласно алинея 1 страната членка, за която се счита, че разрешава или предоставя въпросната субсидия, следва да започне колкото е възможно по-бързо такива консултации. Целта на консултациите трябва да бъде изясняване на фактите за ситуацията и да се постигне взаимно договорено решение.

4.4. Ако не се постигне взаимно договорено решение в срок от 30 дни⁶ от искането за консултации, всяка страна членка, която е страна в такива консултации, може да постави въпроса пред Органа за уреждане на спорове („ОУС“) за незабавно създаване на т. нар. „панел“ - група на съдебните заседатели, освен ако ОУС не реши с консенсус да не състави такава група на съдебните заседатели.

4.5. При създаването ѝ групата на съдебните заседатели може да поиска

предприятия, които изнасят продукцията, не се счита само поради тази причина за експортна субсидия по смисъла на тази разпоредба.

⁵ Мерките, описани в приложение I като такива, които не представляват експортни субсидии, не трябва да се забраняват съгласно тази или която и да било друга разпоредба на настоящото споразумение.

⁶ Всеки споменат в този член срок може да бъде продължен по взаимно съгласие.

съдействие от Постоянната група от експерти⁷ (наричана в това споразумение „ПГЕ“) относно това, дали въпросната мярка е забранена субсидия. Ако такова съдействие бъде поискано, ПГЕ следва незабавно да разгледа доказателствата относно съществуването и естеството на въпросната мярка и да даде възможност на страната членка, прилагаща или поддържаща мярката, да докаже, че въпросната мярка не е забранена субсидия. ПГЕ следва да съобщи заключенията си на групата на съдебните заседатели в определения от нея срок. Заключенията на ПГЕ по въпроса, дали съответната мярка представлява забранена субсидия, следва да се приемат от групата на съдебните заседатели без изменение.

4.6. Групата на съдебните заседатели следва да представи окончателния си доклад на страните по спора. Докладът трябва да бъде изпратен до всички страни членки в срок до 90 дни от датата на създаване и определяне на компетенциите на групата на съдебните заседатели.

4.7. Ако се установи, че въпросната мярка е забранена субсидия, групата на съдебните заседатели следва да препоръча субсидиращата страна членка да прекрати незабавно субсидията. Във връзка с това групата на съдебните заседатели следва да посочи в препоръките си срока, в който мярката трябва да бъде оттеглена.

4.8. В срок до 30 дни от изпращането на доклада на групата на съдебните заседатели до всички страни членки докладът следва да се приеме от ОУС, освен ако една от страните по спора не нотифицира официално ОУС за решението си да обжалва или ако ОУС не реши с консенсус да не приеме доклада.

4.9. Когато докладът на групата на съдебните заседатели се обжалва, Апелативният орган следва да се произнесе в срок до 30 дни от датата, на която страната по спора официално нотифицира намерението си за обжалване. Когато Апелативният орган прецени, че не може да предостави своя доклад в срок от 30 дни, той трябва писмено да уведоми ОУС относно причините за забавянето заедно с преценка за срока, в който ще представи доклада си. Процедурата в никакъв случай не трябва да бъде по-продължителна от 60 дни. Апелативният доклад трябва да бъде одобрен от ОУС и да се приеме безусловно от страните по спора, освен ако ОУС не реши с консенсус да не одобри апелативния доклад в срок до 20 дни след предоставянето му на страните членки⁸.

4.10. В случай, че препоръката на ОУС не е изпълнена в определения от групата на съдебните заседатели срок, който започва от датата на

⁷ Както е посочено в член 24.

⁸ Ако в този срок не е насрочено заседание на ОУС, следва да се проведе такова заседание.

одобряването на доклада на групата на съдебните заседатели или на доклада на Апелативния орган, ОУС трябва да разреши на обжалващата страна членка да предприеме подходящи⁹ контрамерки, освен ако ОУС не реши с консенсус да отхвърли искането.

4.11. В случай, че една страна по спора поиска арбитраж съгласно член 22, алинея 6 от Договореността относно правилата и процедурите за уреждане на спорове (ДППУС), арбитърът следва да определи дали ответните мерки са подходящи¹⁰.

4.12. За целите на споровете, провеждани по силата на този член, с изключение на специално посочените в този член срокове, сроковете, приложими съгласно ДППУС за провеждането на такива спорове, следва да бъдат наполовина по-кратки от предписаните.

ЧАСТ III: ПОДСЪДНИ СУБСИДИИ

Член 5

Неблагоприятни ефекти

Страна членка не трябва да причинява неблагоприятни ефекти върху интересите на други страни членки с използването на която и да било субсидия, посочена в член 1, алинея 1 и 2, т.е.:

а) вреда за местната промишленост на друга страна членка¹¹;

б) обезсилване или накърняване на изгоди, полагащи се пряко или косвено на други страни членки съгласно ГАТТ (1994), и в частност на изгодите от отстъпки съгласно член II на ГАТТ (1994)¹²;

в) сериозно накърняване на интересите на друга страна членка¹³.

Този член не се прилага към субсидиите, предоставяни за земеделски стоки в съответствие с член 13 на Споразумението за селското стопанство.

⁹ Този израз не означава допускане на контрамерки, които са прекомерни, като се има предвид фактът, че разглежданите по тези разпоредби субсидии са забранени.

¹⁰ Този израз не означава допускане на контрамерки, които са прекомерни, като се има предвид фактът, че разглежданите по тези разпоредби субсидии са забранени.

¹¹ Понятието „вред за местно производство“ тук се използва в същия смисъл както в Част V.

¹² Понятието „обезсилване или накърняване“ в това споразумение се използва в същия смисъл както в съответните разпоредби на ГАТТ (1994), като съществуването на такава обезсилване или накърняване се установява в съответствие с практиката по прилагане на тези разпоредби.

¹³ Терминът „сериозно накърняване на интересите на друга страна член“ в това споразумение се използва в същия смисъл както в член XVI, алинея 1 на ГАТТ (1994) и включва опасност от сериозно накърняване на интересите.

Член 6

Сериозно накърняване на интереси

6.1. Сериозно накърняване на интереси по смисъла на член 5, подточка (в) следва да се счита, че съществува в случай на:

а) общо адвалорно субсидиране¹⁴ на стока, което е по-голямо от 5%¹⁵;

б) субсидии за покриване на оперативните загуби, понесени от едно производство;

в) субсидии за покриване на оперативните загуби, понесени от едно предприятие, без еднократните мерки, които не се повтарят и не могат да се приложат отново към това предприятие и които се предоставят само за да осигурят време за изработване на дългосрочни решения и за да се избегнат остри социални проблеми;

г) пряко опрощаване на дълг, т.е. опрощаване на дълг към правителството и безвъзмездни помощи за покриване на погасяването на такъв дълг¹⁶.

6.2. Независимо от разпоредбите на алинея 1 сериозно накърняване на интереси не трябва да се счита, че има, ако субсидиращата страна членка докаже, че въпросната субсидия не е довела до който и да било от ефектите, изброени в алинея 3.

6.3. Сериозно накърняване на интереси по смисъла на член 5, подточка в) може да възникне в който и да било случай, в който са приложими едно или няколко от следните условия:

а) ефектът от субсидията е да измести или затрудни вноса на подобна стока на друга страна членка на пазара на субсидиращата страна член;

б) ефектът от субсидията е да измести или затрудни износа на подобна стока на друга страна членка на пазара на трета страна;

¹⁴ Общото адвалорно субсидиране следва да се изчислява в съответствие с разпоредбите на приложение IV.

¹⁵ Ограничението в тази точка не се прилага към гражданските въздухоплавателни средства, тъй като се очаква те да бъдат предмет на специфични многостранни правила.

¹⁶ Страните членки признават, че когато финансирането въз основа на такса роялти на програма за гражданско въздухоплаване не се погаси напълно поради това, че равнището на действителните продажби е по-ниско от равнището на очакваните продажби, това само по себе си не представлява сериозно накърняване на интереси за целите на тази подточка.

в) ефектът от субсидията е значително подбиване на цената от субсидираната стока в сравнение с цената на подобна стока на друга страна членка на същия пазар или значително потискане на цената, намаление на цената или нереализирани продажби на същия пазар;

г) ефектът от субсидията е увеличение на световния пазарен дял на субсидиращата страна членка в случай на определени субсидирани основни стоки или стоки от първа необходимост¹⁷ в сравнение със средния дял, който той е имал през предходния тригодишен период, и това увеличение следва устойчива тенденция през периода, когато са били предоставяни субсидии.

6.4. За целите на алинея 3, буква б) изместването или затрудняването на износа включва всеки случай, при който, по силата на разпоредбите на алинея 7, е било доказано, че е налице изменение на относителните пазарни дялове във вреда на несубсидирана подобна стока в продължение на подходящ представителен период, достатъчен, за да се проявят ясно тенденции в развитието на пазара за съответната стока, който при нормални обстоятелства е най-малко една година). „Изменение на относителните пазарни дялове” включва която и да било от следните ситуации: а) налице е увеличение на пазарния дял на субсидираната стока; б) пазарният дял на субсидираната стока остава непроменен при обстоятелства, при които в случай, че не е била предоставена субсидия, би се понижил; в) пазарният дял на субсидираната стока се понижава, но по-бавно, отколкото би се понижил в случай, че не е била предоставена субсидия.

6.5. За целите на алинея 3, буква в) „подбиване на цената” следва да включва всеки случай, при който такова подбиване на цената е било доказано посредством сравняване на цените на субсидираната стока с цените на несубсидирана подобна стока, доставяна на същия пазар. Сравнението следва да се извършва при едно и също ниво на търговия и в сравними периоди от време, като се обърне необходимото внимание на всеки друг фактор, влияещ върху сравнимостта на цените. Все пак, ако не е възможно такова пряко сравнение, съществуването на подбиване на цената може да се докаже въз основа на стойностите на единица износ.

6.6. Всяка страна членка, за чийто пазар се твърди, че е причинено сериозно накърняване на интересите, следва, при спазване на разпоредбите на алинея 3 на приложение V, да предоставя на страните по спора, възникващ съгласно член 7, и на групата на съдебните заседатели, създадена съгласно член 7, алинея 4, цялата имаща отношение към въпроса информация, която може да се получи относно измененията на пазарните дялове на страните по спора, както и съответните цени на въпросните стоки.

¹⁷ Освен ако други многостранно договорени специфични правила не се прилагат при търговията с въпросните стоки.

6.7. Изместване или затрудняване, водещи до сериозно накърняване на интереси, не следва да се счита, че възникват по силата на алинея 3, когато през съответния период съществува което и да било от следните обстоятелства¹⁸:

а) забрана или ограничение по износа на подобна стока от подаващата жалба страна членка или по вноса от тази страна членка на пазара на трета засегната страна;

б) решение на правителството на страна вносител, упражняващо търговски монопол върху или осъществяващо държавна търговия със съответната стока, да пренасочи по нетърговски причини вноса от подаващата жалба страна членка към друга страна или страни;

в) природни бедствия, стачки, нарушаване на транспорта или други форсмажорни обстоятелства, които съществено влияят върху производството, качеството, количествата или цените на стока, предназначена за износ, от подаващата жалба страна членка;

г) съществуване на договорености, ограничаващи износа от подаващата жалба страна членка;

д) доброволно намаляване на наличностите за износ от съответната стока от подаващата жалба страна членка (включващо, *inter alia*, ситуация, при която фирми на територията на подаващата жалба страна членка самостоятелно са пренасочвали износа на тази стока към нови пазари);

е) несъответствие със стандарти и други нормативни изисквания в страната вносител.

6.8. При липсата на обстоятелства, посочени в алинея 7, съществуването на сериозно накърняване на интереси трябва да се установи въз основа на предоставената или получената от групата на съдебните заседатели информация, включително информация, представена в съответствие с разпоредбите на приложение V.

6.9. Този член не се прилага относно субсидии, предоставени за земеделски стоки, в съответствие с предвиденото в член 13 от Споразумението за селското

¹⁸ Фактът, че определени обстоятелства са споменати в тази алинея, сам по себе си не им придава никакъв правен статут както от гледна точка на ГАТТ (1994), така и от гледна точка на това споразумение. Тези обстоятелства не трябва да бъдат изолирани, спорадични или по друг начин незначителни.

стопанство.

Член 7

Оздравителни мерки

7.1. С изключение на предвиденото в член 13 от Споразумението за селското стопанство винаги когато страна членка има основания да счита, че всяка субсидия, описана в член 1, предоставена или поддържана от друга страна членка, води до вреда за нейното местно производство, до обезсилване или влошаване или до сериозно накърняване на интереси, такава страна членка може да поиска консултации с другата страна членка.

7.2. Искането за консултации по алинея 1 следва да включва доклад относно наличните доказателства във връзка със: а) съществуването и естеството на въпросната субсидия; и б) причинената вреда на местното производство или обезсилването или влошаването, или сериозно накърняване¹⁹ на интересите на страната членка, искаща консултации.

7.3. При искане за консултации по алинея 1 страната членка, за която се счита, че предоставя или поддържа въпросната практика на субсидиране, следва да започне възможно най-скоро такива консултации. Целта на консултациите следва да бъде да се изяснят фактите в ситуацията и да се постигне взаимно договорено решение.

7.4. Ако консултациите не доведат до взаимно договорено решение в срок до 60 дни²⁰, всяка страна членка, която е страна по такива консултации, може да постави въпроса пред ОУС за създаването на група на съдебните заседатели, освен ако ОУС не реши с консенсус да не създаде такава група на съдебните заседатели. Съставът на групата на съдебните заседатели и нейните компетенции следва да бъдат определени в срок до 15 дни от датата на неговото създаване.

7.5. Групата на съдебните заседатели трябва да разгледа въпроса и да представи окончателния си доклад на страните по спора. Докладът следва да бъде изпратен до всички страни членки в срок до 120 дни от датата на създаването и определянето на компетенциите на групата на съдебните заседатели.

¹⁹ В случай че искането се отнася до субсидия, за която се счита, че води до сериозно накърняване на интереси от гледна точка на член 6, алинея 1, наличните доказателства за сериозно накърняване на интереси могат да бъдат ограничени до наличните доказателства относно това, дали са били изпълнени условията на член 6, алинея 1.

²⁰ Всички посочени в този член срокове могат да бъдат продължавани по взаимно съгласие.

7.6. В срок до 30 дни от предоставянето на доклада на групата на съдебните заседатели до всички страни членки докладът следва да бъде приет от ОУС²¹, освен ако една от страните по спора не нотифицира официално ОУС за решението си да обжалва или ако ОУС не реши с консенсус да не приеме доклада.

7.7. Когато докладът на групата на съдебните заседатели се обжалва, Апелативният орган следва да се произнесе в срок до 30 дни от датата, на която страната по спора официално е нотифицирала желанието си за обжалване. Когато Апелативният орган прецени, че не може да представи своя доклад в срок от 60 дни, той следва да уведоми писмено ОУС относно причините за забавянето и очаквания срок, в който ще представи доклада си. Провеждането на процедурата в никакъв случай не може да превишава 90 дни. Апелативният доклад се одобрява от ОУС и приема безусловно от страните по спора, освен ако ОУС не реши с консенсус да не одобри апелативния доклад в срок от 20 дни след предоставянето му на страните членки. (Ако в този срок не е насрочено заседание на ОУС, такова заседание трябва да се проведе.)

7.8. Когато е одобрен доклад на групата на съдебните заседатели или на Апелативния орган, в който е определено, че дадена субсидия е довела до неблагоприятни ефекти върху интересите на друга страна членка по смисъла на член 5, предоставящата или поддържащата такава субсидия страна членка следва да предприеме съответните действия за отстраняване на неблагоприятните ефекти или да прекрати субсидията.

7.9. В случай, че страната членка не е предприела съответните действия за отстраняване на неблагоприятните ефекти от субсидията или за премахване на субсидията в срок до шест месеца от датата на одобряване от ОУС на доклада на групата на съдебните заседатели или доклада на Апелативния орган, и при липса на споразумение за компенсация, ОУС следва да упълномощи подаващата жалба страна членка да предприеме контрамерки, съизмерими със степента и характера на неблагоприятните ефекти, които са били установени, освен ако ОУС не реши с консенсус да отхвърли искането.

7.10. В случай, че страна по спора поиска арбитраж съгласно член 22, алинея 6 от Договореността относно правилата и процедурите за уреждане на спорове, арбитражът следва да определи дали ответните мерки са съизмерими със степента и характера на неблагоприятните ефекти, които са били установени.

ЧАСТ IV: НЕПОДСЪДНИ СУБСИДИИ

Член 8

²¹ Ако в този срок не е насрочено заседание на ОУС, такова заседание трябва да се проведе.

Установяване на неподсъдните субсидии

8.1. Следните субсидии следва да се считат за неподсъдни²²:

а) субсидии, които не са специфични по смисъла на член 2;

б) субсидии, които са специфични по смисъла на член 2, но отговарят на всички условия по алинеи 2, буква а), 2, буква б) или 2, буква в) по-долу.

8.2. Независимо от разпоредбите на части III и V следните субсидии следва да се считат за неподсъдни:

а) помощ за изследователски дейности, извършвани от фирми или от висши учебни заведения или изследователски институти на договорни начала с фирми, ако²³ ²⁴: ²⁵ помощта покрива²⁶ не повече от 75% от разходите за промишлени изследвания²⁷ или 50% от разходите за предварителна развойна дейност²⁸ ²⁹;

²² Признава се, че страните членки предоставят правителствена помощ за различни цели и че само фактът, че такава помощ може да не съответства на разпоредбите на този член за неподсъдни субсидии, сам по себе си не ограничава възможността на страните членки да предоставят такава помощ.

²³ Тъй като се очаква, че гражданските въздухоплавателни средства ще бъдат предмет на специфични многостранни правила, разпоредбите на тази точка не се прилагат към тези стоки.

²⁴ Не по-късно от 18 месеца от датата на влизане в сила на Споразумението за СТО Комитетът по субсидиите и изравнителните мерки, предвиден в член 24 (наричан в това споразумение „Комитет“), трябва да направи преглед на действието на разпоредбите на подточка 2, буква а) с оглед извършване на всички необходими изменения за подобряване действието на тези разпоредби. При своята преценка на възможните изменения Комитетът следва да разгледа внимателно определенията за категориите, изложени в тази подточка, като се има предвид опитът на страните членки при изпълнението на изследователски програми и работата в други съответни международни институции.

²⁵ Разпоредбите на това споразумение не се прилагат към дейностите в областта на фундаменталните изследвания, които се извършват самостоятелно от висшите учебни заведения или от изследователските институти. Понятието „фундаментални изследвания“ означава разширяване на общото научно и техническо познание, което не е свързано с производствени или търговски цели.

²⁶ Допустимите нива на неподсъдна помощ, посочени в тази алинея, следва да бъдат установени чрез общите, отговарящи на критериите разходи, извършени в течение на един отделен проект.

²⁷ Понятието „промишлени изследвания“ означава планово търсене или критично проучване, насочено към откриване на ново познание, с цел такова познание да може да бъде полезно при разработването на нови продукти, процеси или услуги, или при внасянето на значително подобрение в съществуващи продукти, процеси или услуги.

²⁸ Понятието „предварителна развойна дейност“ означава превръщането на резултатите от промишлените изследвания в план, описание или проект за нови, изменени или подобрени продукти, процеси или услуги, независимо дали същите са предназначени за продажба или употреба, включително създаването на първи прототип, който не е годен за търговска употреба. Понятието може да включва освен това концептуалното формулиране и проектиране на алтернативи на продукти, процеси или услуги и първоначалната демонстрация или пилотните проекти, при условие че същите тези проекти не могат да бъдат преобразувани или използвани за промишлено прилагане или търговска употреба. Понятието не включва рутинни или

и при условие, че такава помощ е ограничена изключително до:

i) разходи за персонал (изследователи, техници и друг помощен персонал, нает изключително в изследователската дейност);

ii) разходи за инструменти, оборудване, земя и постройки, използвани изключително и постоянно (с изключение на предоставените на търговски начала) за изследователската дейност;

iii) разходи за консултантски и аналогични на тях услуги, използвани изключително за изследователската дейност, включващи обратно изкупувани изследвания, техническо познание, патенти и др.;

iv) допълнителни режимни разходи, които са пряк резултат от изследователската дейност;

v) други текущи разходи (като тези за материали, доставки и други подобни), които са пряк резултат от изследователската дейност;

б) помощ за изостанали региони от територията на страна членка, която е предоставена в рамките на обща програма за регионално развитие³⁰ и която е неспецифична (по смисъла на член 2) в рамките на регионите, отговарящи на критериите, при условие че:

i) всеки изостанал регион следва да бъде обособена географска област с икономическа и административна идентичност, която може да бъде определена;

ii) регионът се определя като изостанал въз основа на неутрални и обективни критерии³¹, означаващи, че затрудненията му са резултат на обстоятелства,

периодични изменения на съществуващи продукти, производствени линии, производствени процеси, услуги и други постоянни операции, въпреки че тези изменения могат да представляват подобрения.

²⁹ В случай на програми, които обхващат промишлени изследвания и предварителна развойна дейност, допустимото ниво на неподсъдна помощ не трябва да превишава простата средна величина от допустимите нива на неподсъдна помощ, приложими към горните две категории, изчислени въз основа на всички отговарящи на критериите разходи, посочени в подточки от i) до v) на тази подточка.

³⁰ „Обща програма за регионално развитие” означава, че регионалните програми за субсидии са част от една вътрешно последователна и общо приложима политика на регионално развитие и че субсидиите за регионално развитие не се отпускат в изолирани географски точки, които нямат никакво или практически никакво влияние върху развитието на един регион.

³¹ „Неутрални и обективни критерии” означава критерии, които не облагодетелстват определени региони повече от това, което е подходящо за отстраняването или намаляването на

които не са временни; такива критерии трябва да бъдат ясно определени в закон, нормативна разпоредба или друг официален документ така, че да могат да бъдат проверени;

iii) необходимо е критериите да включват показател за икономическо развитие, който трябва да се основава поне на един от следните фактори:

- доход на човек от населението, доход на домакинство или брутен вътрешен продукт на глава от населението, които не трябва да бъдат над 85% от средната величина за съответната територия;

- процент на безработица, който трябва да бъде най-малко 110% от средния за съответната територия;

измерени в течение на тригодишен период; такъв показател обаче може да бъде сложно съставен и да включва други фактори;

v) помощ за ускоряване на приспособяването на съществуващите съоръжения³² към нови изисквания за опазване на околната среда, предвидени в закон и/или нормативни разпоредби, които водят до по-големи ограничения и финансови тежести за фирмите, при условие че помощта:

i) е еднократна мярка, която не се прилага отново; и

ii) е ограничена до 20% от стойността на приспособяването; и

iii) не покрива разходите за смяна и експлоатация на подпомаганата инвестиция, които следва да са изцяло за сметка на фирмите; и

iv) е пряко свързана със и е пропорционална на планираното от фирмата

различията между регионите в рамките на политиката за регионално развитие. В това отношение регионалните програми за субсидиране трябва да включват горни граници за размера на помощта, която може да се предостави на всеки субсидиран проект. Такива горни граници трябва да бъдат диференцирани според различните нива на развитие на подпомаганите региони и трябва да бъдат определени от гледна точка на инвестиционните разходи или разходите за създаване на нови работни места. В рамките на тези горни граници разпределението на помощта трябва да бъде достатъчно широко и равномерно, за да се избегне преобладаващото използване на една субсидия от определени предприятия или предоставянето на непропорционално големи размери от нея на определени предприятия, както е предвидено в член 2.

³² Понятието „съществуващи съоръжения“ означава съоръжения, които към датата на въвеждане на новите изисквания във връзка с опазването на околната среда са били в експлоатация най-малко от две години.

намаляване на вредното въздействие и замърсяването на околната среда и не покрива каквито и да било икономии на производствени разходи, които могат да бъдат постигнати; и

v) е достъпна за всички фирми, които могат да внедрят новото оборудване и/или производствени процеси.

8.3. Програма за субсидиране, по отношение на която се прибегва към разпоредбите на алинея 2, се нотифицира преди нейното изпълнение пред Комитета в съответствие с разпоредбите на Част VII. Всяка такава нотификация следва да бъде достатъчно прецизна, за да позволи на другите страни членки да оценят съвместимостта на програмата с условията и критериите, предвидени в съответните разпоредби на алинея 2. Страните членки следва да предоставят на Комитета също и ежегодни актуализации на такива нотификации, като в частност осигуряват информация за общите разходи за всяка една програма и за каквото и да било изменение на програмата. Другите страни членки имат право да поискат информация за отделни случаи на субсидиране по дадена нотифицирана програма³³.

8.4. По искане на страна членка Секретариатът следва да направи преглед на нотификацията, направена съгласно алинея 3, и когато е необходимо, може да изиска от субсидиращата страна членка допълнителна информация за съответната нотифицирана програма. Секретариатът трябва да докладва заключенията си на Комитета. Комитетът, при поискване, незабавно следва да направи преглед на установеното от Секретариата (или на самата нотификация, ако не е бил поискан преглед от Секретариата) с оглед вземане на решение относно това, дали не са били спазени условията и критериите, посочени в алинея 2. Предвидената в тази алинея процедура следва да приключи най-късно на първото редовно заседание на Комитета след нотифицирането на програма за субсидиране, при условие че са изминали най-малко два месеца между нотифицирането и редовното заседание на Комитета. Описаната в тази алинея процедура за преглед следва също да се прилага, при поискване, относно съществени изменения на една програма, които са нотифицирани в годишните актуализации, посочени в алинея 3.

8.5. По искане на страна членка посоченото в алинея 4 решение на Комитета или неприемане на такова решение от Комитета, както и нарушаването, в отделни случаи, на условията, изложени в нотифицираната програма, следва да бъдат представени на задължителен арбитраж. Арбитражният орган представя на страните членки своите заключения в срок от 120 дни от датата, на която въпросът е бил поставен пред арбитражния орган. Освен ако в тази алинея не е предвидено друго, към извършвания по тази алинея арбитраж следва да се прилагат разпоредбите на ДППУС.

³³ Счита се, че нищо в тази разпоредба за нотифициране не изисква предоставяне на поверителна информация, включително поверителна търговска информация.

Член 9

Консултации и разрешени оздравителни мерки

9.1. Ако в хода на прилагането на програма, посочена в член 8, алинея 2, въпреки факта, че програмата съответства на критериите по същата алинея, страна членка има основания да смята, че тази програма е довела до сериозни неблагоприятни ефекти за местното производство на тази страна така, че да причини трудно поправима вреда, такава страна членка може да поиска консултации със страната членка, предоставяща или поддържаща субсидията.

9.2. При искане за консултации по алинея 1 страната членка, предоставяща или поддържаща въпросната програма за субсидиране, следва да започне възможно най-скоро такива консултации. Целта на консултациите е да се изяснят фактите за ситуацията и да се постигне взаимно приемливо решение.

9.3. Ако при консултациите по алинея 2 не се постигне взаимно приемливо решение в срок до 60 дни от искането за такива консултации, отправилата искането страна членка може да постави въпроса пред Комитета.

9.4. Когато въпросът е поставен пред Комитета, той следва незабавно да разгледа съответните факти и доказателствата за ефектите по алинея 1. Ако Комитетът установи съществуването на такива ефекти, той може да препоръча на субсидиращата страна членка да измени тази програма по такъв начин, че да отстрани тези ефекти. Комитетът следва да представи заключенията си в срок до 120 дни от датата, на която въпросът е бил поставен пред него съгласно алинея 3. В случай че препоръката не бъде изпълнена в срок от шест месеца, Комитетът следва да упълномощи страната членка, отправила искането, да предприеме подходящи контрамерки, съизмерими с характера и степента на ефектите, чието съществуване е установено.

ЧАСТ V: ИЗРАВНИТЕЛНИ МЕРКИ

Член 10

Прилагане на член VI на ГАТТ 1994³⁴

³⁴ Разпоредбите на Част II или III могат да бъдат прилагани паралелно с разпоредбите на Част V; все пак по отношение на ефектите от една определена субсидия на местния пазар на страната членка вносител може да се използва само една форма на оздравителна мярка (или изравнително мито, ако са изпълнени изискванията на Част V, или контрамярка съгласно член 4 или 7). Разпоредбите на части III и V не трябва да бъдат прилагани към мерки, считани за неподсъдни в съответствие с разпоредбите на Част IV. Все пак мерките, посочени в член 8, алинея 1, буква а), могат да бъдат разследвани, за да се определи дали те са специфични по смисъла на член 2. Освен това в случай на субсидия по член 8, алинея 2, предоставена по програма, която не е била нотифицирана в съответствие с член 8, алинея 3, могат да се приложат разпоредбите на Част III или V, но такава субсидия следва да се третира като неподсъдна, ако се установи, че тя съответства на стандартите по член 8, алинея 2.

Страните членки следва да предприемат всички необходими действия, за да осигурят, че налагането на изравнително мито³⁵ върху всяка стока, внасяна на територията на друга страна членка от територията на която и да било страна членка, е в съответствие с разпоредбите на член VI на ГАТТ (1994) и с условията на това споразумение. Изравнителните мита могат да бъдат налагани само вследствие на процедури по разследване, образувани³⁶ и извършени в съответствие с разпоредбите на това споразумение и на Споразумението за селското стопанство.

Член 11

Образуване на процедура по разследване и последващо разследване

11.1. С изключение на предвиденото в алинея 6 процедура по разследване за установяване съществуването, степента и ефекта на каквато и да било твърдяна субсидия следва да се образува след писмено заявление от или от името на местното производство.

11.2. Заявлението по алинея 1 следва да включва достатъчно доказателства за съществуването на: а) субсидия и ако е възможно, за нейния размер; б) вреда по смисъла на член VI на ГАТТ (1994), така както се тълкува в това споразумение; и в) причинно-следствена връзка между субсидирания внос и твърдяната вреда. Обикновено твърдение, неподкрепено със съответни доказателства, не може да се счита за достатъчно да удовлетвори изискванията на тази алинея. Заявлението съдържа такава информация, с каквато заявителят основателно се счита, че разполага, относно следното:

i) името и адреса на заявителя и описание на обема и стойността на местното производство на подобната стока от заявителя. Когато се подава писмено заявление от името на местното производство, в заявлението трябва да бъде уточнено производството, от името на което се подава заявлението, посредством списък на всички известни местни производители на подобната стока (или сдружения на местни производители на подобната стока), и по възможност описание на обема и стойността на местното производство на подобната стока, отчетени от тези производители;

ii) пълно описание на стоката, за която се твърди, че е субсидирана, страната или страните на произхода или износа, имената и адресите на известните

³⁵ Понятието „изравнително мито“ се тълкува като специално мито, налагано за целите на компенсиране на каквато и да било субсидия, предоставена пряко или косвено за изработване, производство или износ на каквато и да било стока, така както е предвидено в член VI, алинея 3 на ГАТТ (1944).

³⁶ Тук и по-нататък понятието „образувани“ се използва в смисъл на процесуално действие, с което дадена страна членка формално започва разследването, предвидено в член 11.

износители или чуждестранни производители и списък на лицата, за които е известно, че внасят съответната стока;

iii) доказателства относно съществуването, размера и вида на въпросната субсидия;

iv) доказателства, че със субсидирания внос чрез ефектите на субсидиите се причинява твърдяната вреда върху местното производство; тези доказателства включват информация за промени в обема на твърдения субсидиран внос, за ефекта от този внос върху цените на подобната стока на местния пазар и произтичащото въздействие на вноса върху местното производство, както е доказано от съответните фактори и показатели за състоянието на местното производство, като тези по член 15, алинея 2 и 4.

11.3. Органите следва да направят преглед на представените в заявлението доказателства от гледна точка на това, дали са точни и подходящи с цел установяване дали доказателствата са достатъчни, за да оправдаят предприемането на процедура по разследване.

11.4. Процедура по разследване не следва да се образува в съответствие с алинея 1, освен ако органите не установят, въз основа на изследване на степента, в която заявлението³⁷ се подкрепя или не от местните производители на подобната стока, че заявлението е било направено от или от името на местното производство³⁸. Заявлението следва да се приеме, че е подадено "от или от името на местното производство", ако то се подкрепя от онези местни производители, чието съвкупно производство съставлява повече от 50% от общото производство на подобната стока, произведено от онази част от местното производство, която изразява подкрепа или несъгласие относно заявлението. Независимо от това процедура по разследване не се образува, ако местните производители, които явно подкрепят заявлението, съставляват по-малко от 25% от съвкупното производство на подобната стока, произвеждана от местната промишленост.

11.5. Органите следва да избягват, освен ако не е взето решение за образуване на процедура по разследване, каквото и да било оповестяване на заявлението за образуване на процедура.

³⁷ В случая на частични производства, включващи изключително голям брой производители, властите могат да установят такова поддържане и отхвърляне с помощта на статистически валидни техники за подбор на извадка.

³⁸ Страните членки разбират, че на територията на определени страни членки работници и служители на местни производители на подобната стока или представители на тези работници и служители могат да подадат или подкрепят едно заявление за процедура по разследване по алинея 1.

11.6. Ако в особени случаи съответните органи вземат решение да се образува процедура по разследване, без да е получено писмено заявление от или от името на местно производство за образуване на такава процедура, тя може да бъде образувана въз основа на достатъчно доказателства за съществуването на субсидия, вреда и причинно-следствена връзка по смисъла на алинея 2 като основание за образуване на процедурата.

11.7. Доказателствата за субсидия и за вредата от нея трябва да бъдат разглеждани едновременно при: а) вземане на решението за образуване на процедура; и б) след това, в хода на разследването, като се започне от не по-късна дата от най-ранната дата, на която в съответствие с разпоредбите на това споразумение могат да се приложат временни мерки.

11.8. В случаи, когато стоките не се внасят пряко от страната на произхода, а се изнасят за страната членка вносител от страна посредник, разпоредбите на това споразумение следва да са напълно приложими и сделката или сделките трябва да се разглеждат като осъществени между страната на произхода и страната членка вносител за целите на това споразумение.

11.9. Заявлението по алинея 1 следва да бъде отхвърлено и процедурата по разследването трябва да бъде прекратена незабавно тогава, когато съответните органи установят, че липсват достатъчно доказателства за субсидиране или за вреда, които да обосноват последващи действия по случая. Незабавно прекратяване се предприема тогава, когато размерът на субсидията е *de minimis* или когато обемът на субсидирания внос, действителен или потенциален, или на вредата е незначителен. За целите на тази алинея размерът на субсидията следва да се счита за *de minimis*, ако субсидията е по-малка от 1 процент от стойността.

11.10. Разследването не пречи на процедурите по митническо освобождаване на стоката.

11.11. Освен при особени обстоятелства процедурата по разследване следва да приключи в срок от една година и в никакъв случай по-късно от 18 месеца след нейното образуване.

Член 12

Доказателства

12.1. Заинтересованите страни членки и всички заинтересовани страни по процедура по разследване за налагане на изравнително мито следва да бъдат уведомени относно информацията, която се изисква от властите, и да им се даде пълна възможност да представят в писмен вид всички доказателства,

които те считат за свързани със съответното разследване.

12.1.1. На износителите, чуждестранните производители или заинтересованите страни членки следва да се определи срок най-малко от 30 дни³⁹ за попълване на използваните в разследването за налагане на изравнително мито въпросници. Всяко искане за продължаване на 30-дневния срок следва да се разглежда и при обявена причина такова продължаване трябва да се разрешава винаги когато това е практически възможно.

12.1.2. В зависимост от изискванията за опазване поверителността на информацията доказателствата, представени писмено от заинтересована страна членка или заинтересована страна по процедурата по разследване, следва да се предоставят незабавно на други заинтересовани страни членки или заинтересовани страни, участващи в разследването.

12.1.3. Веднага след образуване на процедура по разследване властите предоставят пълния текст на писменото заявление, получено по член 11, алинея 1, на известните износители⁴⁰ и на властите на страната членка износител и, при поискване, го предоставят на други заинтересовани страни. Обръща се дължимото внимание на опазването на поверителната информация, така както е предвидено в алинея 4.

12.2. Заинтересованите страни членки и заинтересованите страни също имат право да представят информация устно, като посочат причините за това. Когато такава информация се осигурява устно от заинтересованите страни членки и заинтересованите страни, след това се иска да представят тази информация писмено. Всяко решение на разследващите власти може да бъде основано само на такава информация и аргументи, които се съдържат в писмените протоколи на властите и които е било възможно да бъдат ползвани от заинтересованите страни членки и заинтересованите страни, участващи в разследването, като се обръща дължимото внимание на необходимостта от опазване на поверителната информация.

12.3. Винаги когато е възможно, органите осигуряват съвременна възможност на всички заинтересовани страни членки и заинтересовани страни да прегледат цялата информация, която има отношение към представянето на техните случаи, която не е поверителна, както е определено в алинея 4, и която

³⁹ Като общо правило срокът за износителите започва да тече от датата на получаване на въпросника, който за тази цел се счита за получен една седмица след датата, на която е бил изпратен на получателя или е бил предаден на съответните дипломатически представители на страната членка износител, или в случай на отделна митническа територия, която е страна членка на СТО, на официален представител на територията износител.

⁴⁰ Счита се, че когато броят на износители е особено голям, пълният текст на заявлението би трябвало вместо на тях да бъде предоставен на властите на страната членка износител или на съответното сдружение на производителите, което след това изпраща копия от него на съответните износители.

е използвана от властите в хода на разследване за налагане на изравнително мито, и да направят изложения въз основа на тази информация.

12.4. Всяка информация, която по своята същност е поверителна (например, тъй като разгласяването ѝ би било от значителна изгода за конкурент или тъй като разгласяването ѝ би имало значителен неблагоприятен ефект върху лице, което я предоставя, или върху лице, от което предоставилият информацията я е получил) или която е предоставена на поверителна основа от страни по разследването, при представяне на уважителни причини, се третира като такава от властите. Такава информация не може да бъде разгласявана без специално разрешение на страната, която я представя⁴¹.

12.4.1. Властите изискват от заинтересованите страни членки или от заинтересованите страни, предоставящи поверителна информация, да предоставят неповерителни резюмета от нея. Тези резюмета следва да бъдат достатъчно подробни, за да позволят едно разумно разбиране на същността на поверително представената информация. При изключителни обстоятелства такива страни членки или страни могат да посочат, че такава информация не подлежи на резюмиране (обобщаване). При такива изключителни обстоятелства трябва да се представи изложение за причините, поради които не е възможно да се представи резюме.

12.4.2. Ако властите установят, че едно искане за поверителност не е оправдано, и ако предоставилият информацията или не желае да се даде публичност на информацията, или не желае да разреши нейното разгласяване в обобщена или резюмирана форма, властите могат да пренебрегнат такава информация, освен ако не може да се докаже по задоволителен начин от подходящи източници, че информацията е точна⁴².

12.5. Освен при предвидените в алинея 7 обстоятелства, в хода на разследването властите трябва да се убедят в точността на информацията, предоставена от заинтересовани страни членки или от заинтересовани страни, върху която са основани техните заключения.

12.6. Разследващите власти при необходимост могат да извършват разследване на територията на други страни членки, при условие че същите своевременно са нотифицирали въпросната страна членка и ако тази страна членка не възрази срещу разследването. Освен това разследващите власти могат да извършват разследване в помещенията на фирма и могат да проверяват документите на фирма, ако а) фирмата даде съгласие за това и б) въпросната

⁴¹ Страните членки съзнават, че на територията на определени страни членки може да се изиска разгласяване, съобразено с тясно ограничено защитно разпореждане.

⁴² Страните членки се съгласяват, че искането за поверителност не може да бъде произволно отхвърлено. Страните членки се съгласяват по-нататък, че разследващите власти могат да поискат отмяна на поверителността само за информация, имаща отношение към процедурите.

страна членка е нотифицирана и не възразява. Изложените в приложение VI процедури се прилагат към разследвания в помещенията на една фирма. При спазване на изискването за опазване на поверителната информация властите предоставят резултатите от такива разследвания или осигуряват тяхното разгласяване съгласно алинея 8 на фирмите, за които те се отнасят, и могат да предоставят такива резултати на заявителите.

12.7. В случай, когато която и да е заинтересована страна членка или която и да е заинтересована страна откаже достъп или по друг начин не осигури необходимата информация в един разумен срок или значително възпрепятства разследването, могат да се направят положителни или отрицателни предварителни и окончателни заключения въз основа на наличните факти.

12.8. Преди да направят окончателното заключение, властите уведомяват всички заинтересовани страни членки и заинтересовани страни за взетите под внимание съществени факти, които стоят в основата на заключението дали да се приложат окончателни мерки. Такова разгласяване трябва да се извърши своевременно, с оглед на това, страните да могат да защитят своите интереси.

12.9. За целите на това споразумение понятието „заинтересовани страни” включва:

i) износител или чуждестранен производител, или вносителя на стока, която е предмет на разследване, или търговско или стопанско сдружение, мнозинството от чиито членове са производители, износители или вносители на такава стока; и

ii) производител на подобната стока в страната членка вносител или търговско и стопанско сдружение, мнозинството от чиито членове произвеждат подобната стока на територията на страната членка вносител.

Този списък не възпрепятства страните членки да разрешават други местни или чуждестранни лица, извън споменатите по-горе, да бъдат включвани като заинтересовани страни.

12.10. Властите осигуряват възможност на промишлени потребители на стоката, която е предмет на разследване, и на представителни организации на потребителите в случаите, когато стоката обикновено се продава на ниво търговия на дребно, да предоставят информация, която има отношение към разследването относно субсидиране, вреда и причинно-следствена връзка.

12.11. Властите обръщат дължимото внимание на всякакви трудности, изпитвани от заинтересовани страни, и по-специално от малки компании, при предоставянето на исканата информация и оказват всякаква практически

осъществима помощ.

12.12. Изложените по-горе процедури нямат за цел да попречат на властите на една страна членка да пристъпят бързо към образуване на процедура по разследване, към достигането до предварителни или окончателни заключения, без значение дали същите са положителни или отрицателни, или към прилагането на временни или окончателни мерки в съответствие с разпоредбите на това споразумение.

Член 13

Консултации

13.1. Във възможно най-кратки срокове след приемане на заявлението по член 11 и във всички случаи преди образуването на процедура по разследване страните членки, чиито стоки могат да бъдат предмет на такова разследване, следва да бъдат поканени за консултации с цел изясняване на ситуацията във връзка с въпросите, посочени в член 11, алинея 2, и постигане на взаимно договорено решение.

13.2. Освен това през целия период на разследването на страните членки, чиито стоки са предмет на разследването, следва да се предостави приемлива възможност да продължат консултациите с оглед изясняване на фактичката ситуация и постигане на взаимно договорено решение⁴³.

13.3. Без да бъде накърнявано задължението за предоставяне на приемлива възможност за консултации, тези разпоредби относно консултациите нямат за цел да попречат на властите на една страна членка да пристъпят бързо към образуването на процедура по разследване, към достигането до предварителни или окончателни заключения, независимо дали положителни или отрицателни, или към прилагането на временни или окончателни мерки в съответствие с разпоредбите на това споразумение.

13.4. Страната членка, която възнамерява да започне процедура по разследване или която провежда такова разследване, при поискване следва да разреши на страната членка или страните членки, чиито стоки са предмет на такова разследване, достъп до неупоредителни доказателства, включително и до неупоредителното резюме на упоредителните данни, използвани за образуване или извършване на разследването.

⁴³ Особено важно е, в съответствие с разпоредбите на тази алинея, да не се прави каквото и да е положително заключение, независимо дали предварително или окончателно, без да е била дадена приемлива възможност за консултации. Такива консултации могат да се превърнат в основа за действия съгласно разпоредбите на Част II, III или X.

Член 14

Определяне на размера на субсидия чрез изгодата за нейния получател

За целите на Част V всеки метод, използван от разследващите власти за определяне на изгодата за получателя, предоставяна съгласно член 1, алинея 1, следва да бъде предвиден в националното законодателство или в подзаконовни нормативни разпоредби на съответната страна членка, като той следва да се прилага за всеки конкретен случай по прозрачен и подходящ начин. Освен това такъв метод е в съответствие със следните правила:

а) предоставянето от правителството на дружествени дялове не се счита за създаващо изгода, освен ако инвестиционното решение може да се разглежда като несъвместимо с обичайната инвестиционна практика (включително за предоставянето на рисков капитал) на частните инвеститори на територията на тази страна член;

б) правителствен заем не се счита за създаващ изгода, освен ако има разлика между размера на сумата, която търговецът, получаващ заема, заплаща на правителството, и размера на сумата, която той би следвало да плати за подобен търговски заем, отпуснат при пазарни условия. В този случай изгодата следва да бъде разликата между тези две суми;

в) правителствена гаранция по заем не се счита за създаваща изгода, освен ако има разлика между размера на сумата, която търговецът, получаващ гаранцията, плаща за заема, гарантиран от правителството, и размера на сумата, която търговецът би платил за подобен търговски заем, отпуснат без наличие на правителствена гаранция. В този случай изгодата следва да бъде равна на разликата между тези две суми, коригирани с евентуални разлики в разностите;

г) предоставянето на стоки или услуги или покупката на стоки от дадено правителство не се счита за създаващо изгода, освен ако предоставянето на стоки и услуги е извършено срещу по-малко от адекватното възнаграждение или покупката е извършена срещу по-високо от адекватното възнаграждение. Адекватността на възнаграждението следва да се определя в зависимост от преобладаващите пазарни условия за предоставянето или покупката на стоката или услугата в страната (включително цена, качество, наличности, пласмент, транспорт и други условия за покупка или продажба).

Член 15

Установяване на вреда⁴⁴

15.1. Установяването на вреда за целите на член VI на ГАТТ (1994) следва да се основава на положителни доказателства и да включва обективно изследване както на а) обема на субсидирания внос и ефекта на субсидирания внос върху цените на местния пазар на подобни стоки⁴⁵, така и на б) последвалото от този внос въздействие върху местните производители на такива стоки.

15.2. По отношение на обема на субсидирания внос разследващите власти следва да установят наличието на значително увеличение на субсидирания внос в абсолютен размер или съотнесен към производството или потреблението в страната членка вносител. По отношение на въздействието на субсидирания внос върху цените разследващите власти следва да установят дали е имало значително подбиване на цените на субсидирания внос в сравнение с цените на подобна стока в страната членка вносител, или дали ефектът от този внос се изразява в значително занижаване на тези цени, или препятства увеличаването на тези цени, което иначе би настъпило. Един или повече от тези фактори не могат да бъдат от решаващо значение при вземане на решение.

15.3. Когато предмет на разследване за налагане на изравнителни мита е едновременно вносът на стока от повече от една страна, разследващите власти могат кумулативно да оценят ефекта от такъв внос само ако решат, че: а) размерът на субсидиране, установен по отношение на вноса от всяка страна, е повече от *de minimis*, както е определено в член 11, алинея 9, и обемът на вноса от всяка страна не е незначителен; и б) кумулативна оценка на ефекта от вноса е допустима от гледна точка на условията за конкуренция между внасяните стоки и подобната местна стока.

15.4. Изследването на въздействието на субсидирания внос върху местното производство следва да включва оценка на всички икономически фактори и показатели, които имат отношение към състоянието на това производство, включително действителния и потенциален спад на произведената продукция, продажбите, пазарния дял, печалбите, производителността, възвръщаемостта на инвестициите или натоварването на мощностите; фактори, отразяващи се върху цените на вътрешния пазар; действителни и потенциални отрицателни влияния върху паричния поток, наличностите, заетостта, работните заплати, ръста, способността за натрупване на капитали или привличане на инвестиции

⁴⁴ Съгласно това споразумение понятието „вред“⁴⁴, освен ако не е предвидено друго, трябва да се счита, че означава съществена вреда за местното производство, опасност от причиняване на съществена вреда за местното производство или съществено забавяне процеса на създаване на такава производство, и следва да се тълкува в съответствие с разпоредбите на този член.

⁴⁵ В това споразумение понятието „подобна стока“ („*produit similaire*“) следва да се тълкува като стока, която е идентична, т. е. подобна във всяко отношение на разглежданата стока, или при липсата на такава стока - друга стока, която, въпреки че не е подобна във всяко отношение, има характеристики, много наподобяващи тези на разглежданата стока.

и, в случая със селското стопанство, дали е имало увеличена тежест по програми за правителствена помощ. Този списък не е изчерпателен и един или повече от тези фактори не могат да бъдат от решаващо значение при вземане на решение.

15.5. Следва да се установи, че субсидираният внос чрез ефектите⁴⁶ на субсидирането причинява вреда по смисъла на това споразумение. Установяването на причинно-следствена връзка между субсидирания внос и вредата за местното производство следва да се основава на изследване на всички имащи отношение към въпроса доказателства, с които разполагат властите. Властите изследват и всякакви други известни фактори, различни от субсидирания внос, които причиняват по същото време вреда на местното производство, и причинените от тях вреди не се приписват на субсидирания внос. Факторите, които могат да се изследват в това отношение, включват, *inter alia*, обема и цените на несубсидирания внос на съответната стока, свиване на търсенето или промени в моделите на потреблението, ограничаващи търговията практики и конкуренция между чуждестранните и местните производители, развитие на технологиите, осъществения експорт и производителността на местната промишленост.

15.6. Ефектът на субсидирания внос следва да се оценява спрямо местното производство на подобна стока тогава, когато наличните данни позволяват отделното обособяване на това производство въз основа на такива критерии като производствения процес, продажбите и печалбите на производителите. Ако такова отделно обособяване на това производство не е възможно, ефектите от субсидирания внос следва да се оценяват чрез изследване на производството на възможно най-малката група или категория стоки, включващи подобната стока, за които може да се осигури необходимата информация.

15.7. Решението за наличие на опасност от причиняване на съществена вреда следва да се основава на факти, а не само на твърдения, предположения или далечна вероятност. Промяната в обстоятелствата, която може да доведе до ситуация, при която субсидията да причини вреда, трябва да бъде ясно предвидима и непосредствено предстояща. При вземане на решение за наличие на опасност от съществена вреда разследващите власти следва да разгледат, *inter alia*, такива фактори като:

i) естеството на субсидията или субсидиите и последиците за търговията, които могат да произлязат от това;

ii) значителен темп на нарастване на субсидирания внос на местния пазар, показващ вероятността от съществено увеличаване на вноса;

⁴⁶ Както са изложени в алинея 2 и 4.

iii) достатъчен свободен капацитет на износителя или непосредствено предстоящо значително увеличаване на този капацитет, показващо вероятността от съществено увеличаване на субсидирания износ за пазара на страната членка вносител, като се отчита наличието на други пазари, които да поемат евентуален допълнителен износ;

iv) осъществяване на вноса по цени, които потискат или възпрепятстват увеличението на вътрешните цени и е възможно да доведат до нарастване на търсенето на допълнителен внос; и

v) наличностите от стоката, предмет на разследването.

Нито един от тези фактори сам по себе си не следва да бъде от решаващо значение при вземане на решение, но всички те, взети заедно, следва да водят до заключение, че има непосредствено предстоящ субсидиран износ и че ако не се предприеме защитно действие, ще настъпи съществена вреда.

15.8. Относно случаи, при които съществува опасност от вреда вследствие на субсидиран внос, прилагането на изравнителни мерки следва да се разглежда и решава с особено внимание.

Член 16

Определение за местно производство

16.1. За целите на това споразумение понятието „местно производство”, с изключение на предвиденото в алинея 2, следва да се тълкува като отнасящо се за местните производители на подобни стоки като цяло или за тези от тях, чиято съвкупно произведена продукция съставлява преобладаваща част от съвкупното местно производство на тези стоки, с изключение на случаите, при които производителите са свързани⁴⁷ с износителите или вносителите, или самите те са вносители на стоката, за която се твърди, че е субсидирана, или на подобна стока от други страни, понятието „местно производство” може да се тълкува като отнасящо се за останалите производители.

⁴⁷ За целите на тази алинея производителите следва да се считат за свързани с износители или вносители само ако а) един от тях пряко или косвено контролира другия; или б) и двамата са пряко или косвено контролирани от трето лице; или в) съвместно те пряко или косвено контролират трето лице, при условие че има основания да се приеме или предположи, че връзката помежду им е причина съответният производител да действа по начин, различен от несвързаните производители. За целите на тази алинея следва да се счита, че едно лице контролира друго, когато първото може да ограничава или насочва на правна или фактическа основа другото лице.

16.2. При изключителни обстоятелства територията на страна членка може да бъде разделена по отношение на разглежданото производство на два или повече конкурентни пазара, като производителите във всеки от тях могат да бъдат считани за отделно производство, ако: а) производителите в рамките на такъв пазар продават цялата или почти цялата си продукция от въпросната стока на този пазар; и б) търсенето на този пазар не се задоволява в съществената му част чрез доставки от производители на въпросната стока от други части на територията. При такива обстоятелства съществуването на вреда може да бъде установено, дори ако преобладаващата част от съвкупното местно производство не е увредена, при условие, че е налице субсидиран внос, концентриран на такъв обособен пазар, и при условие, че причинява освен това вреда на производителите на цялата или почти на цялата продукция в рамките на този пазар.

16.3. Когато понятието „местно производство” се тълкува като производителите от определен регион, т.е. пазар, както е определено в алинея 2, изравнителни мита следва да се налагат само върху въпросните стоки, предназначени за крайно потребление в този регион. Когато конституционното право на страната членка вносител не позволява налагането на изравнителни мита на такава основа, страната членка вносител може да налага изравнителни мита без ограничение само ако: а) на износителите е била дадена възможност да преустановят износа си на субсидирани цени за съответния регион или по друг начин да дадат гаранции съгласно член 18 и в това отношение достатъчните гаранции не са били дадени незабавно, и б) такива мита не могат да бъдат налагани само върху стоки на определени производители, които снабдяват въпросния регион.

16.4. Когато две или повече страни са достигнали съгласно разпоредбите на член XXIV, алинея 8, буква а) на ГАТТ (1994) до такова ниво на интеграция, че същите имат характерните черти на единен, обединен пазар, производството в целия интегриран регион се приема за местно производство по алинея 1 и 2.

16.5. Към този член следва да се прилагат разпоредбите на член 15, алинея 6.

Член 17

Временни мерки

17.1. Временни мерки могат да се прилагат само ако:

а) е била образувана процедура по разследване в съответствие с разпоредбите на член 11, за която е било публично съобщено, и на заинтересованите страни членки и заинтересованите страни и са били дадени достатъчно възможности да предоставят информация и да изразят становища;

б) е било направено предварително положително заключение за наличието на субсидия и вреда за местното производство, причинена от субсидиран внос; и

в) съответните власти преценят, че такива мерки са необходими за предотвратяване на вредата, причинена по време на процедурата по разследване.

17.2. Временните мерки могат да приемат формата на временни изравнителни мита, обезпечени с парични депозити в брой или банкова гаранция, равна по размер на предварително изчисления размер на субсидиране.

17.3. Временни мерки не трябва да се прилагат по-рано от 60 дни от датата на образуване на процедурата по разследване.

17.4. Прилагането на временни мерки трябва да се ограничи до възможно най-кратък период, не по-дълъг от четири месеца.

17.5. При прилагането на временни мерки следва да се спазват съответните разпоредби на член 19.

Член 18

Гаранции

18.1. Процедурите могат⁴⁸ да бъдат спрени или прекратени без налагането на временни мерки или на изравнителни мита при получаване на задоволителни гаранции на доброволна основа, съгласно които:

а) правителството на страната членка износител се съгласи да премахне или ограничи субсидията или да предприеме други мерки, засягащи ефектите от нея; или

б) износителят се съгласи да преразгледа цените си така, че разследващите власти да бъдат убедени, че вредният ефект от субсидията е отстранен. Увеличението на цените по такива гаранции не следва да бъде по-голямо от необходимото за елиминиране на размера на субсидията. Желателно е увеличението на цените да бъде по-малко от размера на субсидията, ако такова увеличение е достатъчно за отстраняване на вредата за местното производство.

⁴⁸ Думата „могат“ не трябва да се тълкува така, че да позволи продължаване на процедурите едновременно с изпълнението на гаранциите, с изключение на предвиденото в алинея 4.

18.2. Гаранции не следва да бъдат искани или приемани, докато властите на страната членка вносител не приемат предварително положително решение за наличието на субсидиране и вреда, причинена от такова субсидиране, и в случай на гаранции от износителите не получат съгласието на страната членка износител.

18.3. Не е задължително предложените гаранции да бъдат приети, ако властите на страната членка вносител сметнат това за неизпълнимо, например, ако броят на действителните или потенциални износители е твърде голям, или поради други причини, включително причини, свързани с общата политика. В такива случаи и когато е възможно, властите уведомяват износителя относно причините, които са ги накарали да приемат гаранцията като неподходяща, и предоставят на износителя възможност в най-голяма степен да изрази становището си по тях.

18.4. Независимо от това, дали една гаранция е приета, разследването относно субсидирането и вредата следва да бъде приключено, ако страната членка износител поиска това или страната членка вносител реши. В такъв случай при отрицателно заключение относно наличието на субсидиране или вреда гаранцията автоматично отпада по право, освен ако заключението не е до голяма степен резултат от съществуването на гаранция. В такива случаи съответните власти могат да изискат една гаранция да бъде поддържана в един приемлив период в съответствие с разпоредбите на това споразумение. При положително заключение относно наличието на субсидиране и вреда действието на гаранцията следва да се продължи при условията, предвидени в нея и в разпоредбите на това споразумение.

18.5. Властите на страната членка вносител могат да предлагат гаранции по отношение на цените, но никой от износителите не е длъжен да даде такива гаранции. Фактът, че правителства или износители не предлагат такива гаранции или не приемат предложение за това, по никакъв начин не следва да оказва вредно влияние върху разглеждането на случая. Независимо от това властите имат право да решат, че опасността от причиняването на вреда е вероятна, ако субсидираният внос продължи.

18.6. Властите на страната членка вносител могат да изискат от което и да било правителство или износител, чиято гаранция е била приета, периодично да предоставят информация относно изпълнението на такава гаранция и да разрешат проверка на достоверността на данните, свързани с нея. При неизпълнение на гаранцията властите на страната членка вносител могат, в съответствие с разпоредбите на това споразумение, да предприемат бързи действия, които могат да представляват незабавно прилагане на временни мерки при използване на най-достоверната налична информация. В такива случаи, в съответствие с това споразумение, могат да бъдат налагани окончателни мита за стоки, чийто внос за потребление е оформен до 90 дни

преди въвеждането на такива временни мерки, но подобна ретроактивна преценка не трябва да се прилага за внос, осъществен преди неизпълнението на гаранцията.

Член 19

Налагане и събиране на изравнителни мита

19.1. Ако след като са били положени разумни усилия за приключване на консултациите, страна членка направи окончателно заключение относно наличието и размера на субсидията и относно това, че посредством ефектите от субсидията субсидираният внос причинява вреда, страната може да наложи изравнително мито в съответствие с разпоредбите на този член, освен ако субсидията или субсидиите не бъдат оттеглени.

19.2. Решението, дали да бъде наложено или не изравнително мито в случай, при които са били изпълнени всички изисквания за налагането му, и решението, дали размерът на налаганото мито следва да бъде равен на пълния размер на субсидията, или да бъде по-малък от нея, са решения, които се вземат от властите на страната членка вносител. Желателно е налагането на мито да бъде допустимо на територията на всички страни членки, митото да бъде по-малко от общия размер на субсидията, ако такова по-малко мито би било достатъчно за отстраняване на вредата за местното производство, и да бъдат установени процедури, които да позволят на съответните власти да отчетат в необходимата степен изявленията, направени от местни заинтересовани страни⁴⁹, чиито интереси биха могли да бъдат повлияни неблагоприятно от налагането на изравнително мито.

19.3. Когато относно каквато и да било стока се налага изравнително мито, такова изравнително мито следва да бъде определено в подходящия размер във всеки конкретен случай, на недискриминационна основа за вноса на такава стока от всички източници, за които е установено, че са субсидирани и причиняват вреда, с изключение на вноса от тези източници, които са се отказали от всякакви подобни субсидии или от които са били приети гаранции съгласно условията на това споразумение. Всеки износител, чийто износ е предмет на окончателно изравнително мито, но който не е бил действително разследван поради причини, различни от отказа да сътрудничи, има право на срочно преразглеждане с оглед на съвременното определяне на индивидуална ставка на изравнителното мито за този износител от разследващите власти.

⁴⁹ За целите на тази алинея понятието „местни заинтересовани страни“ включва потребители и промишлени потребители на внасяната стока, която е предмет на процедура по разследване.

19.4. Не се налага изравнително мито⁵⁰ върху която и да било внасяна стока в по-голям размер от размера на субсидията, чието наличие е установено, изчислен въз основа на субсидирането за единица от субсидираната и изнасяна стока.

Член 20

Прилагане с обратна сила

20.1. Временни мерки и изравнителни мита се прилагат само към стоки, внесени за потребление след датата на влизане в сила на решението по член 17, алинея 1 и съответно по член 19, алинея 1, с изключение на случаите, предвидени в този член.

20.2. В случай, че е прието окончателно решение относно наличие на вреда (но не и относно опасността от причиняване на вреда или съществено забавяне процеса на създаване на едно производство), или в случай, че е прието окончателно решение относно наличие на опасност от причиняване на вреда, когато ефектът от субсидирания внос при липса на временни мерки би довел до установяване на вреда, изравнителните мита могат да бъдат налагани с обратна сила за период, за който са били прилагани временни мерки, ако е имало такива.

20.3. Ако размерът на окончателното изравнително мито е по-голям от размера, гарантиран с паричния депозит в брой или с банкова гаранция, разликата не трябва да се събира. Ако размерът на окончателното мито е по-малък от размера, гарантиран с паричния депозит в брой или с банкова гаранция, разликата трябва да бъде възстановена или гаранцията да бъде освободена по възможно най-бързия начин.

20.4. С изключение на предвиденото в алинея 2, когато е взето решение за наличие на опасност от причиняване на вреда или съществено забавяне (без да е настъпила вреда), окончателно изравнително мито може да бъде въведено само от датата на вземане на решение за наличието на опасност от причиняване на вреда или съществено забавяне, като паричният депозит в брой, внесен през периода на прилагането на временни мерки, трябва да бъде възстановен и всички банкови гаранции да бъдат освободени по възможно най-бързия начин.

20.5. Когато окончателното решение е отрицателно, всеки паричен депозит, внесен през периода на прилагането на временни мерки, следва да бъде

⁵⁰ Така както се използва в това споразумение, „налагам” означава окончателната или крайната правна оценка или събиране на мито или такса.

възстановен и гаранциите да бъдат освободени по възможно най-бързия начин.

20.6. При критични обстоятелства, при които властите установят относно субсидираната стока, за която се плащат или предоставят субсидии в противоречие с разпоредбите на ГАТТ (1994) и на това споразумение, че чрез значителен внос на стоката за относително кратък период се причинява трудно поправима вреда, и когато се счита, че е необходимо, с цел предотвратяване на повторно възникване на такава вреда, да бъдат определени изравнителни мита по вноса с обратна сила, окончателните изравнителни мита могат да бъдат прилагани с обратна сила спрямо внос за потребление, осъществен до 90 дни преди датата на въвеждане на временните мерки.

Член 21

Срок на действие и преразглеждане на изравнителните мита и гаранциите

21.1. Изравнително мито остава в сила в размер и за срок, необходими за противодействие на субсидирането, което причинява вреда.

21.2. Властите следва да преразглеждат необходимостта от продължаване налагането на митото, когато това преразглеждане е оправдано, по тяхна инициатива или при условие, че от налагането на окончателното изравнително мито е изминал приемливо дълъг период от време, по искане на която и да било заинтересована страна, която представя положителна информация, обосноваваща необходимостта от преразглеждане. Заинтересованите страни имат право да поискат от властите да изследват дали продължаването на налагането на митото е необходимо за компенсиране на субсидирането, дали съществува вероятност за продължаване или повторение на вредата, ако митото се премахне или измени, или и двете. Ако в резултат на преразглеждането по тази алинея властите установят, че изравнителното мито вече не е оправдано, то трябва незабавно да бъде прекратено.

21.3. Независимо от разпоредбите на алинея 1 и 2, каквото и да било окончателно изравнително мито следва да бъде прекратено на дата не по-късна от пет години от налагането му (или от датата на последното преразглеждане по алинея 2, ако такова преразглеждане е обхванало както субсидирането, така и вредата, или съгласно тази алинея), освен ако властите, при преразглеждане, предприето преди тази дата по тяхна инициатива или по съвременно обосновано искане от или от името на местното производство в рамките на приемлив срок преди тази дата, не установят, че изтичането на срока на действие на митото е вероятно да доведе до продължаване или повторение на

субсидирането и вредата⁵¹. Митото остава в сила до приключване на преразглеждането.

21.4. Разпоредбите на член 12 относно доказателствата и процедурата следва да бъдат прилагани относно всяко преразглеждане, извършвано по този член. Такова преразглеждане се провежда в най-кратък срок и обикновено приключва до 12 месеца от датата на предприемането му.

21.5. Разпоредбите на този член се прилагат *mutatis mutandis* относно гаранции, приети по член 18.

Член 22

Публично съобщение и обясняване на заключенията

22.1. Когато властите са приели, че са налице достатъчно доказателства, оправдаващи образуването на процедура по разследване по член 11, страната членка или страните членки, чиито стоки са предмет на такова разследване, и други заинтересовани страни, за които на разследващите власти е известно, че са заинтересовани, се уведомяват и се прави публично съобщение.

22.2. Публичното съобщение за образуване на процедура по разследване следва да съдържа или по друг начин да осигурява в отделен доклад⁵² наличието на необходимата информация относно следното:

- i) името на страната износител или страните износители и съответната стока;
- ii) датата на образуване на процедура по разследване;
- iii) описание на практиката или практиките на субсидиране, които ще бъдат разследвани;
- iv) обобщение на факторите, на които се основава твърдението за вреда;
- v) адресът, на който би трябвало да се изпращат изявленията на заинтересованите страни членки и заинтересованите страни; и

⁵¹ Когато размерът на изравнителното мито се определя с обратна сила, установяването в последната по реда процедура по оценка, че не трябва да се налага каквото и да било мито, само по себе си не изисква от властите да прекратят окончателното мито.

⁵² Когато властите предоставят информация и обосновка съгласно разпоредбите на този член в един отделен доклад, те следва да вземат мерки този доклад да бъде обществено достъпен.

vi) сроковете, в които заинтересованите страни членки и заинтересованите страни следва да представят своите становища.

22.3. Публично съобщение следва да бъде правено относно всяко предварително или окончателно решение, без значение дали положително или отрицателно, относно всяко решение за приемане на гаранция по член 18, относно прекратяването на такава гаранция и за прекратяването на окончателно изравнително мито. Всяко такова съобщение достатъчно подробно представя или по друг начин осигурява в отделен доклад постигнатите резултати и заключения по всички фактически и правни въпроси, считани от разследващите власти за съществени. Всички такива съобщения и доклади следва да се изпращат до страната членка или страните членки, чиито стоки са предмет на такова решение или гаранция, и до други заинтересовани страни, за които е известно, че имат интерес във връзка с тези стоки.

22.4. Публичното съобщение за налагането на временни мерки следва да представя или по друг начин осигурява в отделен доклад достатъчно подробни обяснения на предварителните решения за наличието на субсидия и вреда и следва да посочва фактическите и правните въпроси, които са довели до приемането или отхвърлянето на аргументите. Като се спазва изискването за защита на поверителната информация, такова съобщение или доклад съдържат в частност:

i) имената на доставчиците или когато това е изпълнимо, на съответните страни доставчици;

ii) описание на стоката, което да е достатъчно за митнически цели;

iii) размера на установената субсидия и въз основа на какво е било установено наличието на субсидия;

iv) съображения, имащи отношение към установяването на вреда по член 15;

v) основните причини, довели до решението.

22.5. Публичното съобщение за прекратяване или спиране на едно разследване в случай на положително решение, предвиждащо налагането на окончателно мито или приемането на гаранция, съдържа или по друг начин осигурява в отделен доклад цялата свързана с въпроса информация относно фактическите и правните въпроси и причините, довели до налагането на окончателни мерки или до приемането на гаранция, като се спазва изискването за защита на

поверителната информация. В частност съобщението или докладът трябва да съдържа информацията по алинея 4, както и причините за приемането или отхвърлянето на съответните аргументи или искове, отправени от заинтересовани страни членки и от износителите и вносителите.

22.6. Публичното съобщение за прекратяването или спиране на едно разследване след приемането на гаранция по член 18 включва или по друг начин осигурява в отделен доклад неповерителната част от тази гаранция.

22.7. Разпоредбите на този член се прилагат *mutatis mutandis* относно предприемането и приключването на преразглеждания по член 21 и относно решения за налагане на мита с обратна сила по член 20.

Член 23

Съдебен преглед

Всяка страна членка, чието национално законодателство съдържа разпоредби относно мерки за налагане на изравнителни мита, следва да поддържа съдебни, арбитражни или административни трибунали или процедури за целите, *inter alia*, на срочния преглед на административните действия, свързани с окончателните заключения и преразглеждане на решенията по смисъла на член 21. Такива трибунали или процедури следва да са независими от властите, отговарящи за въпросното решение или преразглеждане, и осигуряват достъп до такъв преглед на всички заинтересовани страни, които са участвали в административната процедура и са пряко и индивидуално засегнати от административните действия с достъп до прегледа.

ЧАСТ VI: ИНСТИТУЦИИ

Член 24

Комитет по субсидиите и изравнителните мерки и спомагателни органи

24.1. С настоящото се създава Комитет по субсидиите и изравнителните мерки, съставен от представители на всяка една от страните членки. Комитетът избира свой председател и заседава не по-малко от два пъти годишно и по искане на която и да било страна членка, както е предвидено в съответните разпоредби на това споразумение. Комитетът изпълнява отговорности, възложени му съгласно това споразумение или от страните членки, и дава възможност на страните членки за консултации по всеки въпрос, свързан с действието на споразумението или с постигането на неговите цели.

Секретариатът на СТО следва да изпълнява функциите на секретариат на Комитета.

24.2. Комитетът може при необходимост да създава спомагателни органи.

24.3. Комитетът създава Постоянна група от експерти, съставена от пет независими лица, които са висококвалифицирани в областта на субсидиите и търговските отношения. Експертите се избират от Комитета и всяка година един от тях бива заменян. От ПГЕ може да бъде поискано да съдейства на групата на съдебните заседатели съгласно член 4, алинея 5. Комитетът може също да потърси експертна преценка относно наличието и вида на всяка субсидия.

24.4. ПГЕ може да бъде съветвана от всяка страна членка и може да дава експертно мнение относно вида на всяка субсидия, която се предлага да бъде предоставена или текущо поддържана от тази страна членка. Такива експертни мнения имат поверителен характер и не могат да бъдат ползвани в процедурите по член 7.

24.5. При изпълнението на своите функции Комитетът и всякакви спомагателни органи могат да се консултират и да търсят информация от всеки източник, който сметнат за подходящ. Независимо от това, преди Комитетът или спомагателният орган да потърсят такава информация от източник, попадащ под юрисдикцията на страна членка, те уведомяват съответната страна членка.

ЧАСТ VII: НОТИФИЦИРАНЕ И НАДЗОР

Член 25

Нотификации

25.1. Страните членки се договарят, че без да се накърнява действието на разпоредбите на член XVI, алинея 1 на ГАТТ (1994), техните нотификации за субсидии трябва да бъдат предоставяни не по-късно от 30 юни всяка година и да бъдат в съответствие с разпоредбите на алинеи от 2 до 6.

25.2. Страните членки следва да нотифицират относно всяка субсидия по смисъла на член 1, алинея 1, която е специфична съгласно член 2, предоставена или поддържана в рамките на тяхната територия.

25.3. Съдържанието на нотификациите е достатъчно конкретно, за да даде възможност на други страни членки да оценят ефектите върху търговията и да разберат действието на нотифицираните програми за субсидиране. В тази връзка и без да се накърнява съдържанието и формата на въпросника по субсидиите⁵³, страните членки осигуряват в своите нотификации следната информация:

i) форма на субсидията (т.е. безвъзмездна помощ, заем, данъчна отстъпка и т.н.);

ii) субсидиране за една единица или в случаите където, това не е възможно, съвкупния размер или годишния размер, предвиден в бюджета за тази субсидия (като се посочи, ако е възможно, средното субсидиране за единица през предходната година);

iii) цел на провежданата политика и/или задача на субсидията;

iv) срок на действие на субсидията и/или каквито и да било други срокове, свързани с нея;

v) статистически данни, позволяващи оценяване на ефектите от субсидията върху търговията.

25.4. Когато определени точки от алинея 3 не са били включени в дадена нотификация, в нея следва да се съдържа обяснение за това.

25.5. Ако субсидиите се предоставят за определени стоки или сектори, нотификациите следва да бъдат оформени по стоки или сектори.

25.6. Страни членки, които смятат, че на техните територии не се прилагат мерки, за които се изисква нотификация съгласно член XVI, алинея 1 на ГАТТ (1994) и това споразумение, следва писмено да уведомяват Секретариата за това.

25.7. Страните членки признават, че нотифицирането на една мярка няма решаващо значение за определянето на нейния правен статут по ГАТТ (1994) и това споразумение, нито за последиците съгласно това споразумение, нито за характера на самата мярка.

⁵³ Комитетът следва да създаде Работна група за преразглеждане на съдържанието и формата на въпросника, включен в издание на ГАТТ BISD 9S/193-194.

25.8. Която и да било страна членка може по всяко време да направи писмено искане за информация относно вида и размера на всяка субсидия, разрешена или предоставена от друга страна членка (включително всяка субсидия съгласно Част IV), или за обяснение на причините, поради които е било сметнато, че определена мярка не е предмет на изискването за нотифициране.

25.9. Страните членки, към които е отправено такова искане, следва възможно най-бързо и по изчерпателен начин да осигурят такава информация и да бъдат готови, при поискване, да осигурят допълнителна информация на страната членка, отправила искането. В частност те следва да осигурят достатъчно подробна информация, за да дадат възможност на другата страна членка да оцени съответствието с условията на това споразумение. Всяка страна членка, която счете, че не е била осигурена такава информация, може да представи въпроса на вниманието на Комитета.

25.10. Всяка страна членка, която счете, че някаква мярка в друга страна членка, имаща ефектите на субсидия, не е била нотифицирана в съответствие с разпоредбите на член XVI, алинея 1 на ГАТТ (1994) и на този член, може да постави въпроса на вниманието на другата страна членка. Ако след това твърдяната субсидия не бъде незабавно нотифицирана, такава страна членка може сама да уведоми Комитета за съответната твърдяна субсидия.

25.11. Страните членки докладват незабавно на Комитета относно всички предварителни или окончателни действия, предприети във връзка с изравнителни мита. Такива доклади следва да бъдат на разположение в Секретариата, за да може да бъдат проверявани от други страни членки. Страните членки също представят полугодишни доклади за всички свързани с изравнителни мита действия, предприети през предходните шест месеца. Полугодишните доклади се предоставят съгласно договорен стандартен образец.

25.12. Всяка страна членка нотифицира Комитета за а) своите органи, компетентни да образуват и извършват разследвания съгласно член 11, и б) вътрешните процедури за образуване и провеждане на такива разследвания.

Член 26

Надзор

26.1. Комитетът разглежда новите и пълни нотификации, предоставени съгласно член XVI, алинея 1 на ГАТТ (1994) и член 25, алинея 1 на това споразумение, на специални заседания, провеждани на всеки три години. Нотификациите, предоставени през междинните години (актуализиращи нотификации), се разглеждат на всяко редовно заседание на Комитета.

26.2. Комитетът разглежда докладите, предоставени съгласно член 25, алинея 11, на всяко свое редовно заседание.

ЧАСТ VIII: РАЗВИВАЩИ СЕ СТРАНИ ЧЛЕНКИ

Член 27

Специално и диференцирано третиране на развиващите се страни членки

27.1. Страните членки признават, че субсидиите могат да играят важна роля в програмите за икономическо развитие на развиващите се страни членки.

27.2. Забраната по член 3, алинея 1, буква а) не следва да се прилага към:

а) развиващите се страни членки, посочени в приложение VII;

б) други развиващи се страни членки за осемгодишен период от датата на влизане в сила на Споразумението за СТО, при спазване на разпоредбите съгласно алинея 4.

27.3. Забраната по член 3, алинея 1, буква б) не се прилага към развиващите се страни членки за период от пет години и към най-слабо развитите страни членки за период от осем години считано от датата на влизане в сила на Споразумението за СТО.

27.4. Всяка развиваща се страна членка, съгласно в алинея 2, буква б), прекратява прилагането на экспортните си субсидии в рамките на осемгодишен период, за предпочитане постепенно. Независимо от това развиваща се страна членка не следва да увеличава нивото на экспортните си субсидии⁵⁴ и следва да ги премахне в рамките на период, по-кратък от предвидения в тази алинея, когато използването на такива экспортни субсидии не съответства на нужди, свързани с развитието ѝ. Ако развиваща се страна членка счита за необходимо да прилага такива субсидии след осемгодишния период, то не по-късно от една година преди изтичането на този период тя започва консултации с Комитета, който, след разглеждане на всички имащи отношение към въпроса икономически и финансови потребности и такива, свързани с развитието на развиващата се страна членка, ще реши дали продължаването на този период е оправдано. Ако Комитетът установи, че

⁵⁴ За развиваща се страна членка, която не предоставя экспортни субсидии към датата на влизане в сила на Споразумението за СТО, тази алинея се прилага въз основа на равнището на экспортните субсидии, предоставяни през 1986 г.

продължаването е оправдано, съответната развиваща се страна членка провежда ежегодни консултации с Комитета за определяне на необходимостта от поддържане на субсидиите. Ако Комитетът не вземе такова решение, развиващата се страна членка постепенно премахва останалите експортни субсидии в срок от две години от края на последния разрешен период.

27.5. Развиващата се страна членка, която е постигнала конкурентоспособност при износа на определена стока, следва да премахне постепенно експортните си субсидии за такава стока (стоки) в срок от две години. Независимо от това развиваща се страна членка, посочена в приложение VII и постигнала конкурентоспособност при износа на една или повече стоки, следва постепенно да премахне експортните субсидии за такива стоки в срок от осем години.

27.6. Конкурентоспособност при износа на дадена стока съществува, ако износет на развиваща се страна членка на такава стока е достигнал дял най-малко 3,25 процента от световната търговия с тази стока за две последователни календарни години. Може да се установи, че съществува конкурентоспособност при износ или а) въз основа на нотификация от развиваща се страна членка, която е постигнала такава конкурентоспособност при износ, или б) въз основа на изчисление, направено от Секретариата по искане на някоя страна членка. За целите на тази алинея стоката се определя по съответния раздел от Номенклатурата на Хармонизираната система. Комитетът прави преглед на действието на тази разпоредба пет години след датата на влизане в сила на Споразумението за СТО.

27.7. Разпоредбите на член 4 не се прилагат спрямо развиваща се страна членка в случай на експортни субсидии, които са в съответствие с разпоредбите на алинеи от 2 до 5. В този случай се прилагат съответните разпоредби на член 7.

27.8. Не съществува презумпция съгласно условията на член 6, алинея 1, че една субсидия, предоставена от развиваща се страна членка, води до сериозно увреждане така, както е определено в това споразумение. Такова сериозно увреждане следва да бъде доказано, където е приложимо съгласно условията на алинея 9, чрез положителни доказателства, в съответствие с разпоредбите на член 6, алинеи от 3 до 8.

27.9. Относно подсъдните субсидии, предоставени или поддържани от развиваща се страна членка, различни от тези, посочени в член 6, алинея 1, не могат да бъдат допускани или предприемани мерки съгласно член 7, освен ако не бъде установено, че съществува обезсилване или накърняване на тарифни отстъпки или други задължения по ГАТТ (1994) в резултат на такава субсидия, по такъв начин, че да измества или пречи на вноса на подобна стока на друга страна членка на пазара на субсидиращата развиваща се страна членка, или

освен ако не настъпи вреда за местното производство на пазара на страната членка вносител.

27.10. Всяко разследване за налагане на изравнително мито за стока, произхождаща от развиваща се страна членка, следва да се прекрати веднага след като съответните власти установят, че:

а) общото ниво на субсидиите, предоставени за съответната стока, не превишава 2 процента от нейната стойност, изчислена въз основа на стойността за една единица; или

б) обемът на субсидирания внос представлява по-малко от 4 процента от общия внос на подобна стока в страната членка вносител, освен ако вносът от развиващи се страни членки, чиито отделни дялове в общия внос представляват по-малко от 4 процента, като цяло възлиза на повече от 9 процента от общия внос на подобната стока в страната членка вносител.

27.11. За тези развиващи се страни членки съгласно обхвата на алинея 2, буква б), които са премахнали експортните субсидии преди изтичането на периода от осем години след датата на влизане в сила на Споразумението за СТО, и за тези развиващи се страни членки, посочени в приложение VII, величината по алинея 10, буква а) е 3 процента, а не 2 процента. Тази разпоредба се прилага от датата, на която премахването на експортните субсидии е нотифицирано пред Комитета, и дотогава, докогато нотифициращата развиваща се страна членка не предоставя експортни субсидии. След осем години от датата на влизане в сила на Споразумението за СТО тази разпоредба не се прилага.

27.12. Разпоредбите на алинея 10 и 11 се спазват при определянето на *de minimis* съгласно член 15, алинея 3.

27.13. Разпоредбите на Част III не се прилагат към пряко опрощаване на дълговете, субсидии за покриване на социални разходи, независимо от тяхната форма, включително отказ от държавни постъпления и друго прехвърляне на задължения, когато такива субсидии се предоставят и са пряко свързани с приватизационна програма на развиваща се страна членка, при условие, че както такава програма, така и съответните субсидии се предоставят за ограничен период и са нотифицирани пред Комитета и че крайният резултат от програмата е приватизацията на съответното предприятие.

27.14. По искане на заинтересована страна членка Комитетът започва преглед на практиката относно конкретна експортна субсидия на развиваща се страна членка с цел да провери дали практиката е в съответствие с нуждите за нейното развитие.

27.15. По искане на заинтересована развиваща се страна членка Комитетът започва преглед на конкретна изравнителна мярка с цел да провери дали тя съответства на разпоредбите на алинея 10 и 11 така, както са приложими към въпросната развиваща се страна членка.

ЧАСТ IX: ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 28

Съществуващи програми

28.1. Програмите за субсидиране, които са били създадени на територията на страна членка преди датата, на която такава страна членка е подписала Споразумението за СТО, и които не съответстват на разпоредбите на това споразумение, следва:

а) да бъдат нотифицирани пред Комитета не по-късно от 90 дни след датата на влизане в сила за такава страна членка на Споразумението за СТО; и

б) да бъдат приведени в съответствие с разпоредбите на това споразумение в срок от три години от датата на влизане в сила за такава страна членка на Споразумението за СТО и дотогава не трябва да бъдат предмет на разпоредбите на Част II.

28.2. Нито една страна членка не може да разширява обхвата на такава програма, нито подобна програма може да бъде подновявана след изтичане на срока на нейното действие.

Член 29

Преход към пазарна икономика

29.1. Страните членки, които са в процес на преход от централно планирана към пазарна икономика на свободната инициатива, могат да прилагат програми и мерки, необходими за този преход.

29.2. За такива страни членки програмите за субсидиране, включени в обхвата на член 3 и нотифицирани съгласно алинея 3, постепенно следва да бъдат прекратени или приведени в съответствие с член 3 в срок от седем години от датата на влизане в сила на Споразумението за СТО. В такъв случай не се прилага член 4. Освен това през същия период:

а) програмите за субсидиране, включени в обхвата на член 6, алинея 1, буква г), не са подсъдни съгласно член 7;

б) спрямо други подсъдни субсидии се прилагат разпоредбите на член 27, алинея 9.

29.3. Програмите за субсидиране, включени в обхвата на член 3, следва да бъдат нотифицирани пред Комитета на възможно най-ранна дата след датата на влизане в сила на Споразумението за СТО. Следващи нотификации за такива субсидии могат да се правят до две години след датата на влизане в сила на Споразумението за СТО.

29.4. При изключителни обстоятелства Комитетът може да разреши на страни членки по алинея 1 отклонения от нотифицираните от тях програми и мерки и техните срокове, ако подобни отклонения бъдат преценени като необходими в процеса на преход.

ЧАСТ X: РЕШАВАНЕ НА СПОРОВЕ

Член 30

Разпоредбите на член XXII и XXIII на ГАТТ (1994), така както са разработени и приложени в Договореността относно уреждането на спорове, се прилагат за консултациите и уреждането на спорове по това споразумение, освен ако в него специално не е предвидено друго.

ЧАСТ XI: ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 31

Временно прилагане

Разпоредбите на член 6, алинея 1 и на член 8 и 9 се прилагат за период от пет години считано от датата на влизане в сила на Споразумението за СТО. Не по-късно от 180 дни преди края на този период Комитетът преразглежда действието на тези разпоредби с цел да определи дали да бъде продължено тяхното прилагане за следващ период в сегашния им вид или във видоизменена форма.

Член 32

Други заключителни разпоредби

32.1. Не може да се предприеме специфична мярка срещу субсидия на друга страна членка освен в съответствие с разпоредбите на ГАТТ (1994), така както се тълкуват в това споразумение⁵⁵.

32.2. Без съгласието на другите страни членки не могат да се правят уговорки относно които и да е от разпоредбите на това споразумение.

32.3. При спазване на алинея 4 разпоредбите на това споразумение се прилагат за разследвания и прегледи на съществуващи мерки, образувани въз основа на заявления, направени на или след датата на влизане в сила за една страна членка на Споразумението за СТО.

32.4. За целите на член 21, алинея 3 съществуващите изравнителни мерки следва да се считат за предприети на дата, не по-късна от датата на влизане в сила за една страна членка на Споразумението за СТО, освен в случаи, в които вътрешното законодателство на една страна членка, действащо към тази дата, вече е включило клауза от вида, предвиден в същата алинея.

32.5. Всяка страна членка предприема всички необходими стъпки от общ или специален характер, за да осигури, не по-късно от датата на влизане в сила за нея на Споразумението за СТО, съответствието на своите закони, нормативни актове и административни процедури с разпоредбите на това споразумение така, както те могат да се прилагат към въпросната страна членка.

32.6. Всяка страна членка уведомява Комитета за всички промени в нейните закони и нормативни актове, имащи отношение към това споразумение, и в администрирането на такива закони и нормативни актове.

32.7. Комитетът всяка година прави преглед на прилагането и действието на това споразумение, като взема под внимание неговите цели. Комитетът всяка година уведомява Съвета по търговията със стоки за настъпилите изменения през периода, засегнат от такива прегледи.

32.8. Приложенията към това споразумение представляват неразделна част от него.

⁵⁵ Тази алинея няма за цел да изключи мерки по други, имащи отношение към въпроса разпоредби на ГАТТ (1994), когато това е уместно.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ПРИМЕРЕН СПИСЪК НА ЕКСПОРТНИ СУБСИДИИ

а) Предоставянето от правителствата на преки субсидии на фирма или производство в зависимост от осъществения износ.

б) Схеми за задържане на валута или каквато и да е подобна практика, която включва премия при износ.

в) Вътрешни транспортни и фрахтови разходи по товари за износ, осигурени или възложени от правителствата, при по-благоприятни условия от тези за вътрешни товари.

г) Осигуряването от правителства или от техни агенции, пряко или косвено чрез определени от правителството схеми, на стоки от внос или местни стоки или услуги за използване в производството на стоки за износ, при по-благоприятни условия от осигуряването на подобни или пряко конкурентни стоки или услуги за използване в производството на стоки за местно потребление, ако (в случай на стоки) такива условия са по-благоприятни от тези, които по търговски път могат да се ползват⁵⁶ на световните пазари от техните износители.

д) Пълното или частично освобождаване, опрощаване или отсрочване, специално свързано с износа, от/на преки данъци⁵⁷ или от/на вноски за социално осигуряване, плащани или платими от промишлени или търговски

⁵⁶ „По търговски път могат да се ползват” означава, че изборът между местните стоки и стоките от внос не е ограничен и зависи само от търговските съображения.

⁵⁷ За целите на това споразумение:

Понятието „преки данъци” следва да означава данъци върху възнагражденията, данъци върху печалбата, данъци върху лихвите, данъци върху наемите, такси роялти, данъци върху всички други форми на доход и данъци върху собствеността на недвижимо имущество.

Понятието „такси по вноса” следва да означава мита и други фискални такси, които не са изброени на друго място в тази забележка, налагани по вноса.

Понятието „косвени данъци” следва да означава данъци върху продажбите, акцизите, данъци върху оборота, данък добавена стойност, франчайзинг такси, гербови налози, данъци върху преводите, запасите и оборудването, гранични такси и всички данъци без преките данъци и таксите по вноса.

„Косвени данъци на предходните етапи” са тези, които се налагат върху стоки или услуги, използвани пряко или косвено в производството на стоката.

„Кумулативни” косвени данъци са многоетапни данъци, налагани там, където няма никакъв механизъм за последващо кредитиране на данъка, ако стоките или услугите, обект на данъка на един етап на производство, са използвани в последващ етап на производство.

„Опрощаване” на данъци включва възстановяване на данъци или данъчна отстъпка.

„Опрощаване или връщане” включва пълното или частично освобождаване от или отсрочване на такси по вноса.

предприятия⁵⁸.

е) Разрешаването на специални отчисления при пресмятането на базата, върху която се извършва облагането с преки данъци, които отчисления са пряко свързани с износа или дейността по износа и са по-големи от тези, предоставяни по отношение на производството за местно потребление.

ж) Освобождаването от или опрощаването на производството и разпространението на изнасяните стоки от косвени данъци⁵⁷, превишаващи налагани върху стоки или услуги, използвани в производството на изнасяните стоки, превишаващи налаганите върху стоки или услуги, използвани в производството и разпространението на подобни стоки, когато те се продават за местно потребление.

з) Освобождаването от, опрощаването или отсрочването на подобни кумулативни косвени данъци⁵⁷ на предходните етапи, налагани върху стоки или услуги, използвани в производството на изнасяните стоки, превишаващи освобождаването, опрощаването или отсрочването на подобни кумулативни косвени данъци на предходните етапи, налагани върху стоки или услуги, използвани в производството на подобна стока, когато тя се продава за местно потребление; но при условие, че може да се извърши освобождаване от, опрощаване или отсрочване на кумулативни косвени данъци на предходните етапи, налагани върху стоки за износ, дори и когато не се извършва освобождаване, опрощаване или отсрочване на такива данъци за подобната стока, когато се продава за местно потребление, ако кумулативните косвени данъци на предходните етапи се налагат върху суровини и материали, които се употребяват в производството на стоката за износ (като се направи нормалното намаление за отпадъци)⁵⁹. Тази точка следва да се тълкува в съответствие с указанията относно потреблението на суровини и материали в производствения процес, съдържащи се в приложение II.

и) Опрощаването или връщането на такси по вноса⁵⁷, превишаващи тези,

⁵⁸ Страните членки признават, че не е необходимо отсрочването да е в размер на една експортна субсидия, когато например се събират съответни такси върху лихвата. Страните членки потвърждават отново принципа, че цените на стоките по сделки между предприятия износители и чуждестранни купувачи под техен или под един и същ контрол за данъчни цели би трябвало да бъдат цените, които биха били платени между независими предприятия, действащи в непосредствена близост. Всяка страна членка може да привлече вниманието на друга страна членка към административни или други практики, които могат да нарушат този принцип и водят до значителна икономия от преки данъци при сделки за износ. При такива обстоятелства страните членки обикновено трябва да се стремят да разрешат различията си с помощта на улесненията на съществуващите двустранни данъчни споразумения или други специфични международни механизми, без да се засягат правата и задълженията на страните членки съгласно ГАТТ (1994), включително правото на консултации, установено с предходното изречение. Подточка (д) няма за цел да ограничи една страна членка при предприемането на мерки за избягване на двойното данъчно облагане на доход от чуждестранен източник, получен от нейните предприятия или от предприятията на друга страна членка.

⁵⁹ Точка з) не се прилага към системи на данъка върху добавената стойност и корекция на граничния данък вместо тях; проблемът за прекомерното опрощаване на данъците върху добавената стойност се обхваща изключително с т.ж).

налагани върху суровини и материали от внос, които се употребяват в производството на стоката за износ (като се направи нормалното намаление за отпадъци); при условие обаче, че в определени случаи фирма може да използва количество от суровини и материали от местния пазар, равно на и със същото качество и характеристики като суровините и материалите от внос, като техен заместител, с цел да се възползва от тази разпоредба, ако вносът и съответните операции по износа се извършват в рамките на приемлив период, непревишаващ две години. Тази точка следва да се тълкува в съответствие с указанията относно потреблението на суровини и материали в производствения процес, съдържащи се в приложение II, и с указанията при определянето на системите за субституция като експортни субсидии, съдържащи се в приложение III.

й) Осигуряването от правителствата (или от специални институции, контролирани от правителствата) на програми за гарантиране или застраховане на експортните кредити, на програми за застраховане или гаранции срещу повишения на стойността на стоките за износ или на програми за валутни рискове, при ставки на премията, които са недостатъчни за покриване на дългосрочните оперативни разходи и загуби по програмите.

к) Отпускането от правителствата (или от специални институции, контролирани и/или упълномощени от правителствата) на експортни кредити в размер, по-малък от този, който те действително трябва да платят за така използваните средства (или би трябвало да платят, ако вземат кредит на международните капиталови пазари, за да получат средства със същия падеж и други кредитни условия, и изразени в същата валута като тази на експортния кредит), или плащането от тях на всички или на част от разходите, понесени от износителите или финансовите институции при получаването на кредити, доколкото те са използвани за осигуряване на съществено предимство в областта на условията на експортните кредити.

Но при условие, че страна членка е страна по международна гаранция по официални експортни кредити, към която най-малко дванадесет първоначални страни членки по това споразумение са страни, считано към 1 януари 1979 г. (или последваща гаранция, която е била приета от тези първоначални страни членки), или ако на практика една страна членка прилага разпоредбите за размера на лихвите на съответната гаранция, практиката във връзка с експортните кредити, която е в съответствие с тези разпоредби, няма да се счита като експортна субсидия, забранена от това споразумение.

л) Всяка друга такса по обществена сметка, съставляваща експортна субсидия по смисъла на член XVI на ГАТТ (1994).

ПРИЛОЖЕНИЕ II

УКАЗАНИЯ ОТНОСНО ПОТРЕБЛЕНИЕТО НА СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ В ПРОИЗВОДСТВЕНИЯ ПРОЦЕС⁶⁰

I

1. Схемите за отстъпки от косвените данъци могат да позволяват освобождаване от, опрощаване или отсрочване на кумулативни косвени данъци на предходните етапи, налагани върху суровини и материали, които са използвани в производството на стоката за износ (като се направи нормално намаление за отпадъци). По подобен начин схемите за връщане могат да позволяват опрощаването или връщането на такси по вноса, налагани върху суровини и материали от внос, които са използвани в производството на стоката за износ (като се направи нормално намаление за отпадъци).

2. Примерният списък на экспортните субсидии в приложение I на това споразумение използва понятието „суровини и материали, които са използвани в производството на стоката за износ“ в точки з) и и). Съгласно т. з) схемите за отстъпки от косвените данъци могат да съставляват экспортна субсидия дотолкова, доколкото водят до освобождаване, опрощаване или отсрочване на кумулативни косвени данъци на предходните етапи, превишаващи размера на такива данъци, действително налагани върху суровините и материалите, които са използвани в производството на стоката за износ. Съгласно т. и) схемите за връщане могат да съставляват экспортна субсидия дотолкова, доколкото водят до опрощаване или връщане на такси по вноса, превишаващи тези, действително налагани върху суровините и материалите, които са използвани в производството на стоката за износ. И двете точки предвиждат, че при заключенията относно потреблението на суровини и материали в производството на стоката за износ трябва да бъде направено нормално намаление за отпадъци. Точка и) също предвижда и субституция, когато това е уместно.

II

При изследването дали суровините и материалите са използвани в производството на стоката за износ като част от разследването за налагане на изравнително мито по това споразумение разследващите власти следва да действат въз основа на следното:

1. Когато се твърди, че схема за отстъпки от косвени данъци или схема за

⁶⁰ Суровините и материалите, използвани в производствения процес, са физически инкорпорирани енергия, горива и масла, използвани в производствения процес, и катализатори, които са използвани в хода на тяхното използване за получаването на стоката за износ.

върщане предоставя субсидия поради свръхотстъпка или надвишено връщане на косвени данъци или такси по вноса на суровини и материали, използвани в производството на стоката за износ, разследващите власти първо установяват дали правителството на страната членка износител има и прилага система или процедура за проверка кои суровини и материали са използвани в производството на стоката за износ и в какво количество. Когато е установено, че една такава система или процедура се прилага, разследващите власти след това изследват системата или процедурата, за да установят дали тя е приемлива, ефективна за предвидената цел и дали се основава на общоприетата търговска практика в страната на износа. Разследващите власти могат да сметнат за необходимо да извършат, в съответствие с член 12, алинея 6, определени практически проверки, за да потвърдят информацията или за да се убедят, че системата или процедурата се прилага ефективно.

2. Когато не съществува такава система или процедура, когато тя не е приемлива или когато тя е създадена и се смята за приемлива, но е установено, че не се прилага или не се прилага ефективно, е необходимо страната членка износител да извърши допълнително изследване, основано на действителните суровини и материали, в контекста на установяването дали е било извършено плащане в повече. Ако разследващите власти сметнат за необходимо, се извършва по-нататъшно изследване съгласно алинея 1.

3. Разследващите власти следва да третираят суровините и материалите като физически инкорпорирани, ако такива суровини и материали са използвани в производствения процес и присъстват физически в стоката за износ. Страните членки отбелязват, че суровините или материалите не е необходимо да бъдат налични в крайната стока в същата форма, в която са влезли в производствения процес.

4. При определяне на количеството на определена суровина или материал, които са използвани в производството на стоката за износ, следва да се отчете „нормално намаление за отпадъци” и такива отпадъци трябва да се разглеждат като използвани в производството на стоката за износ. Понятието „отпадъци” се отнася към тази част от дадена суровина или материал, която не изпълнява самостоятелна функция в производствения процес, не се употребява в производството на стоката за износ (поради такива причини като например неефективност) и не е възстановена, използвана или продадена от същия производител.

5. Заключение на разследващите власти относно това, дали предявеното намаление за отпадъци е „нормално”, следва да има предвид производствения процес, опита на производството средно за страната на износа и други технически фактори в зависимост от случая. Разследващите власти вземат под внимание важността на въпроса, дали властите на страната членка износител разумно са изчислили количеството отпадъци, когато такова количество е предназначено да бъде включено в отстъпката или в опрощаването на

данъците или митата.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

УКАЗАНИЯ ПРИ ОПРЕДЕЛЯНЕТО НА СИСТЕМИ ЗА СУБСТИТУЦИЯ КАТО ЕКСПОРТНИ СУБСИДИИ

I

Системите за връщане могат да позволяват възстановяване или връщане на такси по вноса на суровини и материали, които са използвани в производствения процес на друга стока и когато износът на тази друга стока съдържа местни суровини и материали със същото качество и характеристики като тези, заменени със суровините и материалите от внос. Съгласно т. и) на Примерния списък на експортните субсидии в приложение I системите за субституция могат да съставляват експортна субсидия дотолкова, доколкото водят до надвишено връщане на таксите по вноса, първоначално наложени върху суровините и материалите от внос, за които се иска връщане.

II

При изследването на система за субституция като част от разследването за налагане на изравнително мито по това споразумение разследващите власти следва да действат въз основа на:

1. Точка и) от Примерния списък предвижда, че суровини и материали от местния пазар могат да заменят суровини и материали от внос в производството на стока за износ, при условие че такива суровини и материали са в същото количество и имат същото качество и характеристики като заменяните суровини и материали от внос. Съществуването на система или процедура за удостоверяване е важно, тъй като дава възможност на правителството на страната членка износител да осигури и да докаже, че количеството на суровините и материалите, за които се иска връщане, не превишава количеството на изнесени подобни стоки, независимо от тяхната форма, и че не е налице връщане на такси по вноса, които превишават първоначално налаганите такси по вноса на въпросните суровини и материали от внос.

2. Когато се твърди, че една система за субституция съставлява субсидия, разследващите власти следва първо да пристъпят към установяване дали правителството на страната членка износител има и прилага система или процедура за удостоверяване. Когато е установено, че се прилага такава система или процедура, разследващите власти изследват процедурите за удостоверяване, за да разберат дали те са приемливи, ефективни за набелязаната цел и основани на общоприетата търговска практика в страната на износа. Счита се, че не съществува субсидия дотолкова, доколкото се установи, че процедурите удовлетворяват тази проверка и се прилагат

ефективно. Разследващите власти могат да сметнат за необходимо да извършат определени практически проверки, в съответствие с член 12, алинея 6, за да потвърдят информацията или да се убедят, че процедурите за удостоверяване се прилагат ефективно.

3. Когато не съществуват процедури за удостоверяване, когато те не са приемливи или когато такива процедури са създадени и смятани за приемливи, но е установено, че не се прилагат или се прилагат неефективно, може да е налице субсидия. В такива случаи би трябвало от страната членка износител да се извърши допълнително изследване, основано на засегнатите действителни сделки, за да се установи дали е било извършено плащане в повече. Ако разследващите власти сметнат за необходимо, би могло да бъде проведено по-нататъшно изследване в съответствие с алинея 2.

4. Съществуването на разпоредба за субституция, съгласно която на износителите се разрешава да избират определени доставки от внос, по които да се търси връщане, не трябва само по себе си да се счита, че съставлява субсидия.

5. Надвишено връщане на такси по вноса по смисъла на т. и) се счита, че съществува, когато правителствата са платили лихва върху суми, възстановени по техните схеми за връщане, в размер на действително платената или подлежаща на плащане лихва.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА ОБЩОТО АДВАЛОРНО СУБСИДИРАНЕ (ЧЛЕН 6, АЛИНЕЯ 1, БУКВА А)⁶¹

1. Всяко изчисляване на размера на субсидия за целите на член 6, алинея 1, буква а) се извършва в зависимост от разходите за предоставящото я правителство.
2. С изключение на предвиденото в алинеи от 3 до 5 при установяването дали общото ниво на субсидиране превишава 5 процента от стойността на стоката, стойността на стоката се изчислява като равна на общата стойност на продажбите на получаващата субсидии фирма⁶² през непосредствено изминалите 12 месеца, за които са налице данни за продажбите, предшестващи периода, през който е предоставена субсидията⁶³.
3. Когато субсидията е обвързана с производството или продажбата на дадена стока, стойността на стоката се изчислява като равна на общата стойност на продажбите на получаващата субсидии фирма през непосредствено изминалите 12 месеца, за които са налице данни за продажбите, предшестващи периода, през който е предоставена субсидията.
4. Когато получаващата субсидии фирма е в ситуация на започване на дейност, се счита, че съществува сериозно накърняване на интереси, ако общото ниво на субсидиране превишава 15 процента от общите инвестирани средства. За целите на тази алинея периодът на започване на дейност се ограничава в рамките на първата година на производството⁶⁴.
5. Когато получаващата субсидии фирма е в страна с инфлационна икономика, стойността на стоката се изчислява като равна на общите продажби на получаващата субсидии фирма (или продажбите на съответната стока, ако субсидията е обвързана) през предходната календарна година, индексирани с процента на инфлацията, отчетена през 12-те месеца, предшестващи месеца, в който се предоставя субсидията.

⁶¹ В зависимост от необходимостта следва да се разработи договореност между страните членки относно въпроси, които не са специфицирани в това приложение или се нуждаят от по-нататъшно изясняване за целите на член 6, алинея 1, буква а).

⁶² Получаващата субсидии фирма е фирма на територията на субсидиращата страна член.

⁶³ В случай на субсидии, свързани с данъците, стойността на стоката се изчислява като общата стойност на продажбите на получаващата субсидии фирма през финансовата година, през която е била предприета мярката, свързана с данъците.

⁶⁴ Ситуациите на започване на дейност включват примери, когато са били поети финансови задължения за развиване на стока или изграждане на съоръжения за производство на продукти, облагодетелствани от субсидията, дори и ако производството още не е започнало.

6. При установяването на общия размер на субсидиране през дадена година следва да се съберат субсидиите, предоставени по различни програми и от различни власти на територията на страната членка.

7. Субсидиите, предоставени преди датата на влизане в сила на Споразумението за СТО, ползата от които е предназначена за бъдещо производство, се включват в общия размер на субсидиране.

8. Субсидиите, които не са подсъдни съгласно съответните разпоредби на това споразумение, не се включват при изчисляването на размера на субсидията за целите на член 6, алинея 1, буква а).

ПРИЛОЖЕНИЕ V

ПРОЦЕДУРИ ЗА СЪБИРАНЕ И ОБРАБОТКА НА ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО СЕРИОЗНО НАКЪРНЯВАНЕ НА ИНТЕРЕСИ

1. Всяка страна членка съдейства при събирането на доказателства за разглеждане от групата на съдебните заседатели в процедурите съгласно член 7, алинея 4, 5 и 6. Страните по спора и която и да било трета страна членка незабавно, след като са били приложени разпоредбите на член 7, алинея 4, нотифицират ОУС за организацията, отговаряща за прилагането на тази разпоредба в рамките на тяхната територия, и процедурите, които се използват за изпълняване на исканията за информация.

2. В случаи, когато съгласно член 7, алинея 4 са поставени въпроси пред ОУС, при поискване, ОУС образува процедура за получаване на такава информация от правителството на субсидиращата страна членка, която е необходима за установяване на наличието и размера на субсидирането и на стойността на общите продажби на субсидираните фирми, както и на информация, която е необходима за анализиране на неблагоприятните ефекти, причинени от субсидираната стока⁶⁵. Този процес може да включва, когато е необходимо, поставяне на въпроси към правителството на субсидиращата страна членка и на страната членка, подала жалба, с цел събиране на информация, а така също изясняване и получаване на подробна информация, с която разполагат страните по спора, посредством процедурите за нотифициране, описани в Част VII⁶⁶.

3. В случай на ефекти на пазарите на трети страни страна по спора може, включително чрез използване на въпроси към правителството на трета страна членка, да събира информация, необходима за анализиране на неблагоприятните ефекти, която не може да се получи по друг приемлив начин от страната членка, подала жалбата, или от субсидиращата страна членка. Това изискване трябва да се прилага по такъв начин, че да не затруднява ненужно третата страна членка. В частност от такава страна членка не се очаква специално за тази цел да подготви пазарен или ценови анализ. Необходимо е да се предостави наличната информация или тази, която може лесно да се получи от страната членка (например последните статистически данни, които вече са били събрани от съответните статистически служби, но които все още не са били публикувани, митнически данни относно вноса и декларирана стойност на съответните стоки и др.). Но ако страна по спора подготви подробен пазарен анализ за своя сметка, задачата на лицето или фирмата, изготвящи такъв анализ, следва да бъде улеснена от властите на третата страна членка, като на такова лице или фирма се предоставя достъп до цялата

⁶⁵ В случаи, при които трябва да се докаже съществуването на сериозно увреждане.

⁶⁶ Процесът на събиране на информация от ОУС трябва да бъде съобразен с необходимостта от опазване на информация, която по своето естество е поверителна или се предоставя на поверителна основа от всяка страна членка, имаща отношение към този процес.

информация, която обикновено не се съхранява като поверителна от правителството.

4. ОУС определя представител, който да подпомага и улеснява процеса на събиране на информация. Единствена задача на този представител следва да бъде да осигури навременното събиране на информацията, която е необходима за улесняване на бързо последващо многостранно разглеждане на спора. В частност представителят може да предлага начини за най-ефективно търсене на необходимата информация, както и за насърчаване на сътрудничеството между страните.

5. Процесът на събиране на информация, описан в алинеи от 2 до 4, следва да приключи в срок до 60 дни от датата, на която въпросът е бил поставен до ОУС по член 7, алинея 4. Събраната по време на този процес информация се представя на групата на съдебните заседатели, създадена от ОУС в съответствие с разпоредбите на Част X. Тази информация включва, *inter alia*, данни относно размера на въпросната субсидия (и където е уместно - данни относно стойността на общите продажби на субсидираните фирми), цените на субсидираната стока, цените на несубсидираната стока, цените на други доставчици на пазара, измененията в осигуряването на субсидираната стока на въпросния пазар и измененията на пазарните дялове. Тя включва също и доказателства, опровергаващи твърденията, както и такава допълнителна информация, каквато групата на съдебните заседатели сметне за подходяща в хода на достигането до съответните заключения.

6. Ако субсидиращата и/или трета страна членка не съдействат в процеса на събиране на информация, страната членка, подала жалбата, представя своите аргументи за наличието на сериозно накърняване на интереси, основани на доказателствата, с които разполага, заедно с фактите и обстоятелствата за липса на съдействие от субсидиращата и/или трета страна членка. Когато няма налична информация поради липса на съдействие от субсидиращата и/или трета страна членка, групата на съдебните заседатели може да приключи разглеждането, като се основава на най-точната налична информация.

7. При приемане на окончателно решение групата на съдебните заседатели би трябвало да очертае неблагоприятните изводи, произтичащи от примерите за липса на съдействие от която и да било страна, свързана с процеса на събиране на информация.

8. При вземането на решение за използване или на най-достоверната налична информация, или на неблагоприятните изводи групата на съдебните заседатели взема под внимание мнението на представителя на ОУС, определен съгласно алинея 4, относно основателността на всички искания за информация и усилията, положени от страните, за изпълнение на тези искания своевременно и в дух на сътрудничество.

9. Нищо в процеса на събиране на информация не ограничава възможността групата на съдебните заседатели да търси такава допълнителна информация, каквато сметне за съществена за правилното разрешаване на спора и която не е била търсена или събирана по съответния начин по време на този процес. Но обикновено не следва групата на съдебните заседатели да иска допълнителна информация за приключване на разглеждането, когато информацията би подкрепила позицията на определена страна и липсата на тази информация в делото е резултат от необоснована липса на сътрудничество от тази страна в процеса на събиране на информация.

ПРИЛОЖЕНИЕ VI

ПРОЦЕДУРИ ЗА РАЗСЛЕДВАНЕ НА МЯСТО СЪГЛАСНО ЧЛЕН 12, АЛИНЕЯ 6

1. При образуване на процедура по разследване властите на страната членка износител и известните фирми, които ще бъдат засегнати, следва да бъдат информирани за намерението за извършване на разследване на място.
2. Ако при изключителни обстоятелства се възнамерява в провеждащия разследването екип да бъдат включени неправителствени експерти, фирмите и властите на страната членка износител следва да бъдат информирани за това. За такива неправителствени експерти следва да бъдат предвидени ефективни санкции за нарушаване на изискванията за поверителност.
3. Би следвало да бъде стандартна практика получаването на изрично съгласие от засегнатите фирми в страната членка износител, преди посещението да бъде окончателно насрочено.
4. Незабавно след получаване на съгласието на съответните фирми разследващите власти уведомяват властите на страната членка износител за имената и адресите на фирмите, които ще бъдат посетени, и определените за това дати.
5. Преди да бъде направено посещението, следва своевременно да се предизвестят въпросните фирми.
6. Посещения за обясняване на въпросника се правят само по искане на фирмата износител. В случай на такова искане разследващите власти могат да бъдат на разположение на фирмата; такова посещение може да се направи, само ако а) властите на страната членка вносител уведомят представителите на правителството на въпросната страна членка и б) последните не отправят възражение срещу посещението.
7. Тъй като главната цел на разследването на място е да се установи достоверността на предоставената информация или да се получат допълнителни подробности, то следва да се извърши след получаване на отговорите на въпросника, освен ако фирмата не се съгласи за обратното и правителството на страната членка износител не е информирано от разследващите власти за предстоящото посещение и не е възразило срещу него; освен това, преди посещението би трябвало да бъде стандартна практика уведомяването на засегнатите фирми за общия характер на информацията, която ще се проверява, и за всякаква друга информация, която е необходимо да

бъде предоставена, въпреки че това не би трябвало да изключва възможността за отправяне на място на искания за предоставяне на допълнителни подробности във връзка с получената информация.

8. Запитванията или въпросите, поставени от властите или от фирми на страните членки износители, които са от съществено значение за успешното разследване на място, би трябвало, когато е възможно, да бъдат предоставени преди посещението.

ПРИЛОЖЕНИЕ VII

РАЗВИВАЩИ СЕ СТРАНИ ЧЛЕНКИ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 27, АЛИНЕЯ 2, БУКВА А)

Развиващите се страни членки, по отношение на които не се прилагат разпоредбите на член 3, алинея 1, буква а) съгласно условията на член 27, алинея 2, буква а), са

а) най-слабо развитите страни, определени като такива от Организацията на Обединените нации, които са членки на СТО;

б) всяка една от следните развиващи се страни, които са членки на СТО, по отношение на които, в случай че брутният им национален продукт на глава от населението достига 1000 долара годишно, трябва да се прилагат разпоредбите, засягащи други развиващи се страни членки съгласно член 27, алинея 2, буква б)⁶⁷: Боливия, Камерун, Конго, Кот д'Ивоар, Доминиканска република, Египет, Гана, Гватемала, Гвиана, Индия, Индонезия, Кения, Мароко, Никарагуа, Нигерия, Пакистан, Филипини, Сенегал, Шри Ланка и Зимбабве.

⁶⁷ Включването на развиващите се страни членки в списъка по точка б) е въз основа на последните данни на Световната банка за брутният национален продукт на глава от населението.